

**RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)**

**dokonanej w dniach 12-13 stycznia 2018
na kierunku „zdrowie publiczne”
na Wydziale Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa
i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej
Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego**

Warszawa, 2018

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku.....	5
4. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	7
5. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	7
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	15
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1.....	15
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	22
Dobre praktyki	23
Zalecenia	23
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	24
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	24
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	33
Dobre praktyki	34
1. możliwość kształcenia się w zakresie dwóch języków obcych w ramach studiów I stopnia.....	34
Zalecenia	34
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	35
Zalecenia:	38
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	38
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	38
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	44
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	44
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	44
Dobre praktyki	44
Zalecenia	45
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	45
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	45
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	47
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	47
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	49
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	50
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	50
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	51

Dobre praktyki	52
Zalecenia	52
6. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	52
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	
	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	
	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)	
	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	
	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	
	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	
	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Piotr Kurnatowski, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Grażyna Iwanowicz - Palus, ekspert PKA
2. dr hab. Mateusz Cybulski, ekspert PKA
3. lek. Krystyna Pierzchała, ekspert wskazany przez pracodawców
4. mgr Jakub Kozieł, ekspert ds. postępowania oceniającego
5. Patrycja Piłat, ekspert studencki

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku „zdrowie publiczne” prowadzonym na Wydziale Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2016/2017. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz trzeci. Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą dotyczącą ocen programowych dokonywanych przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię, natomiast Raport Zespołu Oceniającego opracowano w oparciu o dokumentację przedstawioną w toku wizytacji, w tym prac dyplomowych ocenę zaplecza dydaktycznego, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Instytutu, nauczycielami akademickimi oraz studentami, a także przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

3. Nazwa kierunku studiów	Zdrowie publiczne	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	I stopień	
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)		
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	Nauki o zdrowiu	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	6 semestrów 183 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych / liczba godzin praktyk	160 godzin	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	1. Opieka długoterminowa z elementami telemedycyny 2. Koordynacja świadczeń medycznych z elementami e-zdrowia	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	licencjat	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	10	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	27	0
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	2401	0

Nazwa kierunku studiów	Zdrowie publiczne	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	II stopień	
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)		
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	Nauki o zdrowiu	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	4 semestry 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych / liczba godzin praktyk	80 godzin	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	1. Zarządzanie w systemie ochrony zdrowia 2. Zarządzanie programami zdrowotnymi 3. Zdrowie środowiskowe i BHP	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	magister	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	12	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	33	0
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	1131 na specjalnościach 1 i 2 1151 na specjalności 3	0

4. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	Zadawalająca
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	Częściowa
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	Częściowa
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	Częściowa
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	Zadawalająca
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Po zapoznaniu się z nadesłaną przez Wydział Nauk o Zdrowiu GUMED dokumentacją w odpowiedzi na Raport z wizytacji przeprowadzonej przez ZO PKA w dniach 12-13.01.2018 r. podjęto decyzję o zmianie następujących ocen stopnia spełnienia kryteriów:

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni – z oceny zadawalającej na ocenę **w pełni**;

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia – z oceny częściowej na ocenę **w pełni**;

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia – z oceny częściowej na ocenę **zadawalającą**;

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia – z oceny częściowej na ocenę **w pełni**;

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia – **utrzymanie oceny zadawalającej**.

UZASADNIENIE:

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

W raporcie z wizytacji ZO PKA wskazał następujące zalecenia w tym zakresie:

1. *podjęcie nowej Uchwały Senatu GUMed w zakresie uzupełnienia przyporządkowania kierunku Zdrowie Publiczne dodatkowo do dziedziny nauk medycznych oraz dyscypliny medycyna i biologia medyczna, ponieważ efekty kształcenia na ocenianym kierunku odnoszą się również do ww. dziedziny i dyscyplin naukowych, a także uwzględnienie ww. dziedzin i dyscyplin w Uchwałach dotyczących efektów kształcenia obowiązujących na kierunku;*
2. *dostosowanie zakładanych efektów kształcenia do przyporządkowanych dziedzin i dyscyplin naukowych;*

Na podstawie rekomendacji przekazanych przez ZO PKA podczas wizytacji Uczelnia przyporządkowała kierunek Zdrowie Publiczne uchwałą nr 4/2018 Senatu GUMed z dnia 22 stycznia 2018 r. do obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, dziedziny nauk o zdrowiu oraz nauk medycznych w dyscyplinie medycyna. Jednocześnie Uczelnia nie przyporządkowała kierunku Zdrowie Publiczne do dyscypliny biologia medyczna, ale dokonała weryfikacji i korekty efektów kształcenia na studiach I i II stopnia w taki sposób, że aktualnie znajdują one odzwierciedlenie w zakresie obowiązujących dziedzin i dyscyplin naukowych, do których przypisany jest oceniany kierunek studiów (Uchwała Senatu GUMed nr 5/2018 z dnia 22 stycznia 2018 r.).

3. *sformalizowanie kontaktów z interesariuszami zewnętrznymi poprzez aktywne włączenie ich do Zespołu ds. współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, aby mieli większy wpływ na koncepcję kształcenia na kierunku Zdrowie Publiczne, w tym w szczególności na dostosowywanie planów studiów do rynku pracy, a także na doskonalenie jakości kształcenia;*

W odpowiedzi na zaproponowane zalecenie Uczelnia wskazała, że na Wydziale Nauk o Zdrowiu GUMed funkcjonuje jeden wspólny Zespół ds. Współpracy z Interesariuszami Zewnętrznymi. Uczelnia przedstawiła sprawozdanie z działalności zespołu za rok akademicki 2016/2017, w trakcie którego podjęto następujące działania:

- analiza wyników badań prowadzonych przez Akademickie Biuro Karier GUMed dotyczących oceny przygotowania absolwentów poszczególnych kierunków do pełnienia funkcji zawodowych;
- opracowanie wytycznych, zgodnych z aktualnie obowiązującymi regulacjami prawnymi, które ułatwią studentom uzyskiwanie dostępu do dokumentacji medycznej;
- ustalono, że niezbędne są cykliczne spotkania z kluczowymi pracodawcami w regionie.

Ponadto Uczelnia dołączyła kopię sprawozdania ze spotkania z interesariuszami zewnętrznymi pochodzącymi z placówek medycznych województwa pomorskiego, które odbyło się w GUMed w dn. 05.04.2018.

Pomimo przedstawionych dokumentów i sformalizowania współpracy z interesariuszami zewnętrznymi przez Uczelnię ZO PKA nadal podtrzymuje zalecenie zwiększenia wpływu interesariuszy zewnętrznych na koncepcję kształcenia na ocenianym kierunku, w tym w szczególności na dostosowywanie planów studiów do rynku pracy, a także na doskonalenie jakości kształcenia.

4. *podjęcie działań motywujących studentów oraz nauczycieli akademickich bezpośrednio związanych z ocenianym kierunkiem do większego zaangażowania w podejmowanie prób publikacji wyników badań w formie artykułów oraz pozyskiwania grantów naukowych z programów krajowych i zagranicznych.*

W odpowiedzi na powyższe zalecenie Uczelnia wskazała, że studenci kierunku Zdrowie Publiczne angażują się w działalność naukową poprzez pracę w studenckich kołach

naukowych działających przy Zakładzie Zdrowia Publicznego i są zachęceni przez opiekunów kół do podejmowania prób w zakresie publikacyjnym. Działania te są sukcesywnie realizowane. W roku 2017 studenci ocenianego kierunku opublikowali prace stanowiące ich autorskie opracowania z zakresu zdrowia publicznego lub dziedzin pokrewnych. Jako przykłady Uczelnia wskazuje 8 publikacji przygotowanych przez 5 studentek kierunku Zdrowie Publiczne, które zostały przyjęte do druku lub opublikowane w czasopismach krajowych, w tym jedna publikacji z punktacją IF.

Dodatkowo, rozumiejąc rolę badań naukowych, studenci kierunku Zdrowie Publiczne z własnej inicjatywy powołali w 2017 roku studencki oddział krajowy (jeden z niewielu w Europie) towarzystwa ISPOR (ang. *International Society of Pharmacoeconomics and Outcomes Research*). Możliwość powołania takiej organizacji należy traktować jako wyróżnienie studentów i docenienie ich wcześniejszych działań naukowych (np. aktywny udział w konferencjach krajowych i międzynarodowych), co zostało przedstawione w Raporcie samooceny. ISPOR jest organizacją zrzeszającą zainteresowanych farmakoekonomiką naukowców, pracowników akademickich i klinicznych oraz studentów. W organizacji działa obecnie ponad 120 państw członkowskich, w tym Polska. Duża aktywność studencka w zakresie badań farmakoekonomicznych prowadzonych w ośrodkach w Polsce, w tym na GUMed, została doceniona przez Radę ISPOR Poland, która zdecydowała o celowości powołania sekcji studenckiej ISPOR. Organizacja ISPOR S.C. – POLAND (*ISPOR Student Chapter*) jest ogólnopolską organizacją skupiającą studentów prowadzących badania w zakresie ekonomiki zdrowia, farmakoekonomiki i analizy efektywności działań podejmowanych w systemie zdrowia. Prezydentem ISPOR SC Poland jest ubiegłoroczna absolwentka kierunku Zdrowie Publiczne GUMed mgr Katarzyna Pogorzelszyk.

Poza tym Uczelnia przedstawiła szereg aktualnie trwających badań naukowych, w które zaangażowani są studenci ocenianego kierunku, które planowo powinny zakończyć się publikacjami naukowymi w czasopismach naukowych.

W przypadku nauczycieli akademickich zalecenie ZO PKA oparte było na wskaźnikach bibliometrycznych nauczycieli akademickich wchodzących w skład minimum kadrowego, jak również wykazu przykładowych nauczycieli akademickich, prowadzących proces dydaktyczny na kierunku, ale nie wchodzących w skład minimum kadrowego, które były zawarte w Raporcie samooceny przedstawionym przez Uczelnię i zawierały dane z ostatnich 5 lat. Na tej podstawie ZO PKA stwierdził, że kadra akademicka, w szczególności nie zaangażowana w działalność kliniczną, powinna bardziej skupić się na prowadzeniu badań naukowych, których zwieńczeniem będą publikacje w prestiżowych czasopismach naukowych o randze międzynarodowej.

ZO PKA zalecił także motywowanie nauczycieli akademickich do większego zaangażowania w pozyskiwanie grantów naukowych z programów krajowych (np. NCN, NCBiR) i zagranicznych (np. UE). Przedstawiony przez Uczelnię wykaz pozyskanych grantów zawiera w większości dane, które nie były przedmiotem prowadzonej oceny przez ZO PKA, ponieważ były realizowane kilkanaście lat temu, bądź miały charakter lokalny (tzw. prace statutowe). Na uwagę zasługują jednak np.: *Wysokiej jakości programy stażowe dla studentów kierunków Zdrowie Publiczne i Zdrowie Środowiskowe Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, 2018-2019, WND-POWR.03.01.00-00-S084/17, NCBiR; Przebudowa i wyposażenie Zakładu Toksykologii Środowiska dla potrzeb nowego unikatowego kierunku Zdrowie Środowiskowe w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym, 2012-2014, UDA-RPPM 02.01.00-00-003/11-06, Regionalny Program Ramowy, czy Polsenior 2 - UMOWA z Ministerstwem Zdrowia nr 6/5/42/NPZ/2017/1203/1257 na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego w*

ramach Narodowego Programu Zdrowia pod nazwą Badanie poszczególnych obszarów stanu zdrowia osób starszych, w tym jakości życia związanej ze zdrowiem w zakresie punktu 4.2. zawarta dnia 07.11.2017 w Warszawie.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

W Raporcie z wizytacji ZO PKA wskazał następujące zalecenia w tym zakresie:

1. *właściwe oszacowanie nakładu pracy studenta, zgodnie z wymogami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym dla poszczególnych przedmiotów w planach studiów I i II stopnia, uwzględniające pracę własną studenta;*

Zgodnie z zaleceniami ZO PKA Uczelnia w planie studiów wpisała wprost liczbę godzin samokształcenia dla poszczególnych przedmiotów, uwzględniając w tym przygotowanie się studenta do zajęć (naukę bieżącą, do zaliczenia końcowego, do dyskusji) oraz przygotowanie projektu/pracy domowej. Aktualnie średnia liczba godzin na 1 ECTS wynosi 25 godzin, co jest zgodne z obowiązującymi regulacjami prawnymi. Jako załączniki Uczelnia przedstawiła plany studiów ocenianego kierunku obowiązujące od roku akademickiego 2018/2019 oraz protokół nr 3/17/18 z posiedzenia Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu GUMed z dn. 18.01.2018, w którym pkt 17 dotyczył zatwierdzenia zmian w planach nauczania I i II stopnia kierunku Zdrowie Publiczne dla cykli kształcenia rozpoczynających się w roku akademickim 2017/2018 na skutek zalecenia ZO PKA. W głosowaniu jawnym RW jednomyślnie zatwierdziła zmiany w planach nauczania kierunku Zdrowie Publiczne I i II stopnia.

2. *nieprzypisywanie punktów ECTS dla przedmiotu Wychowanie fizyczne;*

Wprowadzono niezbędne zmiany w planach studiów I stopnia.

3. *opracowanie nowej koncepcji praktyk zawodowych na studiach I i II stopnia poprzez: przypisanie im kierunkowych efektów kształcenia, opracowanie instrukcji (programu) określającej czynności wykonywane przez studentów w odniesieniu do sformułowanych efektów kształcenia oraz opracowanie metod i narzędzi weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych podczas praktyk;*

Zgodnie z rekomendacjami przekazanymi przez ZO PKA podczas wizytacji utworzono sylabus dla praktyk zawodowych realizowanych na 1 i 2 roku studiów I stopnia oraz na 1 roku studiów II stopnia. W każdym przypadku praktykom zawodowym przypisano konkretne efekty kształcenia.

W Karcie praktyk umieszczono tabelę przebiegu praktyk, w której opiekun praktyk ma obowiązek zamieszczać informacje na temat nabywanych przez studenta umiejętności oraz zadaniach, jakie wykonywał. Uwzględniono także miejsce na załączenie opinii opiekuna praktyk na temat studenta, w szczególności zaś na temat posiadanej i nowo zdobytej wiedzy, umiejętności wykorzystania wiedzy w praktyce, postawy i zaangażowania studenta.

Zgodnie z rekomendacjami ZO PKA została opracowana procedura hospitacji miejsc odbywania praktyk zawodowych oraz przygotowany odpowiedni dokument na bieżący rok akademicki.

Harmonogram praktyk opracowuje kierownik kierunku w porozumieniu z kierownikiem praktyk, opiekunem praktyk kierunku oraz opiekunami poszczególnych lat. Procedura hospitacji została wprowadzona w roku akademickim 2017/2018 i będzie sukcesywnie realizowana. W hospitacji miejsc praktyk bierze udział dwóch nauczycieli akademickich, w tym właściwy, ze względu na kontrolowany rodzaj praktyk zawodowych.

Na etapie podpisywania porozumienia pomiędzy Wydziałem a miejscem odbywania praktyk następuje przekazanie opiekunowi praktyk z ramienia instytucji sylabusa

praktyk, aby osoby odpowiedzialne za realizację zajęć były świadome jakich umiejętności i wiedzy powinni przede wszystkim wymagać od studentów.

4. *wykorzystywanie zaliczenia ustnego jako metody weryfikacji efektów kształcenia w obecności obserwatora w osobie innego nauczyciela akademickiego lub studenta;*

W odpowiedzi na zalecenie Uczelnia poinformowała, że każdorazowo zaliczenie ustne odbywa się w obecności obserwatora – innego studenta lub nauczyciela akademickiego.

5. *przeprowadzenie korekty sylabusów do wszystkich przedmiotów na studiach I i II stopnia pod względem zgodności treści programowych z efektami kształcenia sformułowanymi dla tych przedmiotów;*

Uczelnia poinformowała, że zgodnie z zaleceniami ZO PKA dokonała przeglądu sylabusów wszystkich przedmiotów nauczanych aktualnie na kierunku Zdrowie Publiczne – także pod kątem spójności treści kształcenia i efektów kształcenia. Wskazane nieprawidłowości zostały skorygowane w sposób dwójaki. Po pierwsze, dokonano radykalnego zmniejszenia liczby efektów kształcenia przypisanych do konkretnych przedmiotów. Po drugie, w uzasadnionych przypadkach dokonano uzupełnienia w zakresie treści programowych realizowanych w ramach przedmiotów. Jako załącznik Uczelnia przekazała komplet sylabusów obowiązujących od roku akademickiego 2018/2019 – przeprowadzona przez ZO PKA weryfikacja potwierdziła wprowadzenie wyżej wymienionych zmian.

6. *egzekwowanie przez promotorów wymogów formalnych i merytorycznych, stawianych pracom dyplomowym, określonych w zasadach pisania pracy licencjackiej/magisterskiej, a także ustanowienie ich w formie uchwały Rady Wydziału;*

Uczelnia poinformowała, że „Należy zauważyć, że w zależności od dziedziny nauki funkcjonuje różna nomenklatura w zakresie stosowania określenia rysunek i rycina, przykładowo w naukach ekonomicznych co do zasady stosuje się określenie rysunek. W naukach medycznych przeważa określenie rycina. W GUMed dominującym określeniem jest sformułowanie rycina, jednakże zespół dydaktyczny Jednostki reprezentuje zróżnicowane środowisko, stąd też różnorodne nazewnictwo występujące w pracach pisanych pod ich opieką. Dbając o spójność językową i drobiazgowość w zakresie stosowania poprawnej nomenklatury, w zasadach pisania pracy licencjackiej/magisterskiej użyto wprost określenia rycina”. Przedstawione wyjaśnienie nie koresponduje z obowiązującym dokumentem, jakim są zasady pisania pracy licencjackiej/magisterskiej, w którym wprost użyte jest słowo rycina i bez względu na interdyscyplinarność ocenianego kierunku takie sformułowanie powinno być wykorzystane w pracy dyplomowej, niezależnie od tego, czy ma ona charakter medyczny, czy ekonomiczny. Dodatkowo ZO PKA nadmienia, że losowo wytypowane prace dyplomowe dotyczyły zagadnień medycznych, a nie ekonomicznych. W związku z powyższym ZO PKA podtrzymuje sugestię egzekwowania przez promotorów WSZYSTKICH wymogów formalnych i merytorycznych, stawianych pracom dyplomowym, określonych w zasadach pisania pracy licencjackiej/magisterskiej. Podobnie rzecz ma się pod względem przygotowywania wykazu piśmiennictwa i treści cytowań poszczególnych prac.

Jednocześnie Uczelnia nadmienia, iż uwzględniając rekomendację ZO PKA, podjęto kroki zmierzające do ustanowienia zasad pisania pracy na WNoZ w formie uchwały Rady Wydziału. Punkt ten będzie procedowany podczas posiedzenia RW w dniu 24.05.2018, co zostało poparte pismem skierowanym przez Dziekana WNoZ GUMed do Sekretarza PKA, dr hab. Marii Próchnickiej.

7. *wprowadzenie regulacji prawnych dotyczących konieczności uzyskania zgody Komisji Bioetycznej na prowadzenie badań do celów pracy dyplomowej;*

Uwzględniając uwagę ZO PKA oraz dbając o jak najwyższą przejrzystość zasad prowadzenia badań naukowych przez studentów kierunku Zdrowie Publiczne, Uczelnia do regulaminu pisania prac licencjackich i magisterskich wprowadziła informację, która dodatkowo wskazuje, że potrzebna jest zgoda Komisji Bioetycznej w przypadku prac badawczych dotyczących pacjentów i osób zdrowych w przypadku wykorzystania danych szczególnie chronionych. ZO PKA sugeruje ponadto, aby skan uchwały Komisji Bioetycznej był obowiązkowym elementem aneksu danej pracy dyplomowej – przeprowadzona podczas wizytacji losowa analiza prac dyplomowych nie posiadała tego typu dokumentu, ani numeru uchwały Komisji Bioetycznej zamieszczonego w rozdziale Materiał i metodyka badań, stąd zalecenie ZO PKA.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

W Raporcie z wizytacji ZO PKA wskazał następujące zalecenia w tym zakresie:

1. *Wdrożenie na kierunku procedur USZJK służących jakości kształcenia i kompleksowego przeglądu planu i programu studiów.*

W odpowiedzi na Raport precyzyjnie przedstawiono procedurę oceny sylabusów. Nie przedstawiono jednak ostatnich wniosków z tej oceny. Ponadto Uczelnia poinformowała, że uwagi dotyczące aktualizacji lub zmiany treści kształcenia oraz wprowadzania nowych przedmiotów, czy efektów kształcenia mogą zgłaszać wszyscy członkowie społeczności akademickiej oraz pracodawcy, do których została skierowana przez Biuro Karier ankieta oceny przydatności absolwentów ZP w ich placówce. Nie przedstawiono jednak uwag jakie ostatnio zgłaszali poszczególni interesariusze. Ponadto zgodnie z deklaracją Uczelni działania podjęte na rzecz podnoszenia jakości kształcenia na kierunku Zdrowie Publiczne zostają opisane w raporcie Kierownika Kierunku na koniec roku akademickiego. Raport jest przekazany od Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i staje się częścią sprawozdania Komisji do Dziekana Wydziału. W odpowiedzi na Raport dokumentu takiego jednak nie dołączono.

Ponadto w odpowiedzi na Raport Uczelnia opisała procedurę oceny przez studentów założonych efektów kształcenia poprzez możliwość zgłaszania uwag do sylabusów przedmiotów i udział w posiedzeniach Komisji ds. Planów i Programów. Przedstawiono również dokumenty potwierdzające: konsultacje planów i programów studiów ocenianego kierunku z interesariuszami zewnętrznymi, dokonywanej analizy rozkładu ocen z zaliczeń i egzaminów, skali odsiewu (dokonywanej na Radach pedagogicznych kierunku zdrowie publiczne), a także analizy jakości prac dyplomowych. W przedmiotowej odpowiedzi opisano również sposób wykorzystywania wniosków płynących ankiet studenckich.

2. *Wprowadzenie oceny dotyczącej informacji na temat procesu dydaktycznego i programu studiów na ocenianym kierunku z punktu widzenia różnych grup odbiorców.*

W odpowiedzi na Raport nadal nie przedstawiono danych potwierdzających prowadzenie kompleksowej oceny dotyczącej informacji na temat procesu dydaktycznego i programu studiów na kierunku zdrowie publiczne z punktu widzenia różnych grup odbiorców

3. *Rozpoczęcie cyklicznych hospitacji zajęć dydaktycznych.*

W związku z zastrzeżeniami Zespołu Oceniającego przekazanymi w trakcie wizytacji podjęto działania naprawcze związane z hospitacjami zajęć dydaktycznych. W związku z tym w odpowiedzi na raport przedstawiono dokumentację potwierdzającą przygotowanie procedury i harmonogramu hospitacji przeprowadzenie pierwszych z zaplanowanych hospitacji.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

W Raporcie z wizytacji ZO PKA wskazał następujące zalecenie w tym zakresie:

1. *Konieczne jest uzupełnienie minimum kadrowe na studiach I stopnia o dwóch samodzielnych pracowników naukowych, a na studiach II stopnia - o trzech samodzielnych pracowników naukowych, których dorobek naukowy odpowiada obszarowi wiedzy i dziedzinie nauki, do których zostały przypisane kierunkowe efekty kształcenia.*

Zgodnie z zaleceniami ZO PKA Uczelnia zweryfikowała skład minimum kadrowego, zarówno na studiach I, jak i II stopnia.

Do minimum kadrowego na studiach I stopnia Uczelnia wskazała dodatkowo 3 samodzielnych pracowników nauki (prof. dr hab. med. Anna Liberek, dr hab. med. Anna Starzyńska, dr hab. med. Paweł Zagózdźon), których dorobek naukowy zapewnia realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie dziedzin i dyscyplin, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku (tj. w obszarze nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, dziedzina nauk o zdrowiu oraz nauk medycznych w dyscyplinie medycyna).

Do minimum kadrowego na kierunku zdrowie publiczne na studiach I stopnia zaliczono 11 nauczycieli akademickich, w tym: 4 samodzielnych nauczycieli akademickich, tj.: 1 prof. dr hab. n. med. i 3 dr hab. n. med. oraz 6 osób ze stopniem naukowym doktora nauk medycznych i 1 osobę ze stopniem naukowym dr nauk o zdrowiu.

Do minimum kadrowego na studiach II stopnia Uczelnia wskazała dodatkowo czterech samodzielnych pracowników nauki (prof. dr hab. med. Anna Liberek, dr hab. med. Przemysław Rutkowski, dr hab. med. Paweł Zagózdźon, dr hab. n. o zdr. Piotr Wąż) oraz dwie osoby ze stopniem naukowym doktora, tj.: dr n. o zdr. Ewę Bandurską i dr n. med. Michała Brzezińskiego, których dorobek naukowy zapewnia realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie dziedzin i dyscyplin, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku (tj. w obszarze nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, dziedzina nauk o zdrowiu oraz nauk medycznych w dyscyplinie medycyna).

Do minimum kadrowego na kierunku zdrowie publiczne na studiach II stopnia zaliczono 15 nauczycieli akademickich, w tym: 7 samodzielnych nauczycieli akademickich, tj.: 1 prof. dr hab. n. med., 1 prof. dr hab. n. chem., 3 dr hab. n. med., 2 dr hab. n. o zdr. oraz 7 osób ze stopniem naukowym doktora nauk medycznych i 1 osobę ze stopniem naukowym dr nauk o zdrowiu.

W związku z tym, że Uczelnia przyporządkowała kierunek zdrowie publiczne Uchwałą Nr 4/2018 Senatu GUMed z dnia 22 stycznia 2018 r. do obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, dziedziny nauk o zdrowiu oraz nauk medycznych w dyscyplinie medycyna, nie można zaliczyć do minimum kadrowego na studiach II stopnia - prof. dr hab. n. farm. Marka Wesołowskiego, którego dorobek naukowy mieści się w obszarze nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej w dziedzinie nauk farmaceutycznych.

Do minimum kadrowego na studiach I stopnia nie można zaliczyć także dr hab. n. hum. Adama Szarszewskiego, którego dorobek naukowy mieści się w obszarze nauk humanistycznych, w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie historia.

Dorobek naukowy nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego, zarówno na studiach I, jak i II stopnia mieści w obszarze nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej, w dziedzinie nauk o zdrowiu oraz nauk medycznych w dyscyplinie medycyna tj. w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów – do którego odnoszą się efekty kształcenia.

Uczenia spełnia warunek minimum kadrowego dla studiów I i II stopnia na kierunku zdrowie publiczne o profilu ogólnoakademickim., określony w § 12, ust. 1 pkt. 1 lit. a oraz pkt. 2 rozporządzenia MNiSW z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. 2016, poz. 1596 z późn. zm.).

Dodatkowe informacje przekazane przez Uczelnię w odpowiedzi na Raport, pozwalają na stwierdzenie, że kadre dydaktyczną realizującą zajęcia na wizytowanym kierunku studiów stanowią nauczyciele, którzy posiadają właściwe kwalifikacje, duże doświadczenie dydaktyczne i zawodowe zdobyte poza Uczelnią związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku, ściśle związane z naukami medycznymi i naukami o zdrowiu, w szczególności ze zdrowiem publicznym, co umożliwia realizację efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, jak również prowadzenie na wysokim poziomie działalności naukowej w dziedzinach nauk medycznych i nauk o zdrowiu.

Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia

W raporcie z wizytacji ZO PKA wskazał następujące zalecenia w tym zakresie:

1. Położenie nacisku na umiejdzynarodowienie kształcenia poprzez np. umożliwienie studentom uczestniczenia w zajęciach prowadzonych w języku obcym.

W odpowiedzi na zaproponowane zalecenie, Uczelnia podkreśliła, że kierunek zdrowie publiczne oferuje program kształcenia, który został opracowany m.in. na podstawie doświadczeń ASPHER, jednak w ramach kierunku ZP nie są realizowane zajęcia w języku obcym (poza nauką języka obcego – obowiązkowo języka angielskiego oraz drugiego języka do wyboru). Uczelnia oferuje również studentom możliwość brania udziału w wydarzeniach międzynarodowych, np. w wykładach otwartych prowadzonych przez zagranicznych wykładowców.

Biorąc pod uwagę wyjaśnienia Uczelni, ZO PKA, nadal podtrzymuje zalecenie dotyczące położenia nacisku na umiejdzynarodowienie kształcenia poprzez np. umożliwienie studentom uczestniczenia w zajęciach prowadzonych w języku obcym.

2. Podjęcie działań zmierzających do zwiększenia międzynarodowej mobilności studentów ocenianego kierunku studiów.

W odpowiedzi na zaproponowane zalecenie podkreślono, że w Uczelni działa dobrze rozwinięty system współpracy z zagranicą, w tym studenci mają możliwość i są zachęceni do korzystania z wymiany studenckiej Erasmus +. Wszystkie informacje dostępne są dla studentów w Extranecie. Każdy wydział angażuje pracownika, który koordynuje proces z poziomu wydziału. Koordynatorem wydziałowym ERASMUS+ na WNoZ jest dr Anna Roszmann. W związku z dotychczasowymi nielicznymi wyjazdami w ramach programu Erasmus + studentów kierunku ZP na początek roku akademickiego 2018/2019 zaplanowano dla nich odrębne spotkanie organizacyjne z przedstawicielem Działu Współpracy z Zagranicą, Promocji i Projektów Rozwojowych. Biorąc pod uwagę wyjaśnienia Uczelni, ZO PKA, nadal podtrzymuje zalecenie dotyczące podjęcia działań zmierzających do zwiększenia międzynarodowej mobilności studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela 1

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium² Wyróżniająca / W pełni / Zadowolająca/ Częściowa / Negatywna

² W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	Zadowalająca
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni

5. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1. Koncepcja kształcenia

1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1. Kierunek Zdrowie Publiczne jest jednym z dziesięciu kierunków kształcenia na Wydziale Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej (dalej: Wydział Nauk o Zdrowiu) Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego (GUMed), w tym jednego (fizyka medyczna) prowadzonego wspólnie z Uniwersytetem Gdańskim. Aktualna oferta kształcenia na kierunku Zdrowie Publiczne o profilu ogólnoakademickim obejmuje studia I i II stopnia w trybie stacjonarnym (obecnie studia II stopnia w trybie niestacjonarnym nie są prowadzone z braku odpowiedniej liczby kandydatów). W ramach studiów I stopnia na kierunku Zdrowie Publiczne prowadzone jest kształcenie w dwóch specjalnościach: Opieka długoterminowa z elementami telemedycyny lub Koordynacja świadczeń medycznych z elementami e-zdrowia. Wybór specjalności ma miejsce po I roku studiów. W ramach studiów II stopnia studenci wybierają jedną z trzech ścieżek specjalizacyjnych: Zarządzanie w systemie ochrony zdrowia, Zarządzanie programami zdrowotnymi oraz Zdrowie środowiskowe i BHP.

Koncepcja kształcenia na kierunku studiów Zdrowie Publiczne koresponduje z misją GUMed, w której Uczelnia „za swoje posłannictwo przyjmuje trójstopniowe kształcenie w zawodach medycznych, kształcenie podyplomowe oraz prowadzenie badań naukowych w zakresie nauk biomedycznych, farmaceutycznych, epidemiologii i promocji zdrowia jak też nauk klinicznych oraz wdrażanie i upowszechnianie nowych technologii medycznych służących diagnostyce i terapii. Uniwersytet, jako organ założycielski szpitali klinicznych aktywnie współuczestniczy w tworzeniu systemu ochrony zdrowia w regionie, zapewniając

wysokospecjalistyczne świadczenia diagnostyczno-lecznicze, prowadząc kształcenie ustawiczne kadr medycznych oraz dostarczając ekspertyz i opinii dla władz samorządowych i państwowych. Uniwersytet, kierując się zasadami wolności nauki, humanizmu, etyki i umiłowaniem prawdy, w swojej działalności zespala nauczanie i wychowanie młodzieży, badania naukowe oraz usługi diagnostyczno-lecznicze”.

Koncepcja kształcenia opiera się na interdyscyplinarnym charakterze dziedziny, jaką jest zdrowie publiczne, łączącej w sobie medyczne, środowiskowe, społeczne, ekonomiczne i prawne aspekty zdrowia oraz jego ochrony. Integracja wiedzy z zakresu różnych dziedzin pozwala na wykształcenie absolwentów gotowych skutecznie podjąć wyzwania zawodowe i społeczne w zakresie oceny stanu zdrowia populacji i czynników ryzyka zdrowotnego, profilaktyki zdrowotnej i społecznej oraz zdrowia środowiskowego, tworzenia i wdrażania programów zdrowotnych i promocji zdrowia, przy uwzględnieniu ekonomiczno-organizacyjnych oraz prawnych uwarunkowań tych działań. Celem kształcenia na studiach z zakresu zdrowia publicznego jest tym samym przygotowanie specjalistów posiadających kwalifikacje umożliwiające aktywne kształtowanie polityki zdrowotnej na różnych szczeblach organizacyjnych, poczynając od lokalnych i regionalnych, po krajowe, zarówno w sektorze publicznym jak i prywatnym, a także w organizacjach pozarządowych oraz przygotowanie studentów do prowadzenia badań naukowych w dziedzinie nauk o zdrowiu.

Zgodnie z Uchwałą Nr 32/2017 Senatu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 26 czerwca 2017 roku Uczelnia przyjęła założenia Strategii GUMed do roku 2025, które na mocy uchwały zostały skierowane do dyskusji w społeczności akademickiej. Jej filary stanowią: nowoczesność (sięganie do rozwiązań wykorzystujących zaawansowane narzędzia, technologie, procedury zarówno w obszarach aktywności uczelni, jak i w działaniach związanych z zarządzaniem kapitałem ludzkim oraz zasobami materialnymi i niematerialnymi, dotyczące m.in. sposobów przekazywania wiedzy studentom, upowszechniania osiągnięć nauki w społeczeństwie, metod intensyfikacji działalności badawczej, wdrażania nowych rozwiązań diagnostyczno-terapeutycznych oraz optymalnego wykorzystywania rozwiązań technologii informacyjno-komunikacyjnych w działalności dydaktycznej, badawczej i leczniczej), umiędzynarodowienie (umiejętne zastosowanie sprawdzonych, dobrych praktyk zagranicznych oraz intensyfikacja współpracy międzynarodowej, wyrażona m.in. otwieraniem szerszej oferty studiów anglojęzycznych), jakość (m.in. wspieranie procesów dydaktycznych, sposoby na efektywniejsze pozyskiwanie finansowania zewnętrznego na prace badawcze i badawczo-wdrożeniowe) oraz współpraca (zdolność do otwartej, partnerskiej współpracy zarówno w środowisku wewnętrznym, jak i reprezentantami otoczenia zewnętrznego). Senat przedłużył ponadto okres ważności dotychczas obowiązującego dokumentu planistycznego „Kierunki Rozwoju Uczelni do roku 2015”, przyjętego uchwałą Senatu nr 21/2011 z dnia 30.05.2011 roku do dnia uchwalenia Strategii GUMed do roku 2025. Jednocześnie na Wydziale Nauk o Zdrowiu na mocy Uchwały nr 36 - /2016/2017 Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej z dnia 15 grudnia 2016 obowiązuje Strategia WNoZ z OP i IMMiT na kadencję 2016-2020. Reasumując, założone filary rozwoju GUMed odnoszą się bezpośrednio także do rozwoju kierunku Zdrowie Publiczne.

W procesie ustalania koncepcji kształcenia odbywane są konsultacje z interesariuszami wewnętrznymi (nauczyciele akademicy i studenci). Ponadto odbywają się także nieformalne konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi (przedstawiciele współpracujących z Wydziałem instytucji regionalnych), które w opinii pracodawców nie są uwzględniane w całościowej koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku. ZO PKA zaleca sformalizowanie kontaktów z interesariuszami zewnętrznymi poprzez aktywne włączenie ich do zespołu ds. współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, aby mieli większy wpływ na koncepcję kształcenia na kierunku Zdrowie Publiczne, w tym w szczególności na dostosowywanie planów studiów do rynku pracy, a także na doskonalenie jakości kształcenia. Do koncepcji kształcenia dostosowano efekty kierunkowe dotyczące wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i odniesiono je do realizowania takich zagadnień jak: zarządzanie i ekonomika w ochronie zdrowia, profilaktyka chorób i promocja zdrowia oraz polityka zdrowotna.

W koncepcji kształcenia uwzględnione są wzorce i doświadczenia międzynarodowe. GUMed (z inicjatywy Zakładu Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej) jest członkiem sieci APSHER (*Association of Schools of Public Health in the European Region*). Program studiów na ocenianym kierunku uwzględnia rekomendacje i zalecenia ww. stowarzyszenia, w szczególności w zakresie obszarów wiedzy, charakterystyczne dla tego kierunku. Ten sam Zakład współpracuje ponadto z *University of Applied Sciences in Flensburg*. W ostatnich 5 latach odbywały się m.in. wizyty studyjne pomiędzy obiema stronami, w celu wymiany doświadczeń w zakresie nauczania na kierunku Zdrowie Publiczne, ze szczególnym uwzględnieniem ekonomiki zdrowia i zarządzania. W latach 2014-2017 nauczyciele akademicy z kierunku Zdrowie Publiczne odbyli 3 wyjazdy w ramach Programu Erasmus+ Raz na pięć lat przeprowadzana jest również analiza porównawcza wybranych obszarów nauczania na kierunku w porównaniu z innymi uczelniami z Polski oraz z zagranicy. W badaniu przeprowadzonym w 2014 r. na podstawie analizy danych dotyczących porównania ilościowego nauczania przedmiotów ekonomicznych i zarządczych stwierdzono, że liczba godzin przeznaczona na nauczanie przedmiotów ekonomicznych na I stopniu jest mniejsza niż na innych uczelniach. Z tego względu zdecydowano się na modyfikację programu kształcenia i program I stopnia uzupełniono o treści z zakresu ekonomiki zdrowia (przedmioty są realizowane w obu specjalnościach). Podobne wnioski wyciągnięto analizując programy nauczania na kierunku ZP w Polsce z programami uczelni z innych państw. Porównując natomiast polskie uczelnie w ujęciu wspólnym z uczelniami światowymi (z USA oraz reprezentowanymi przez *Association of Schools of Public Health in the European Region*) zauważono, iż przedmioty te stanowią mniejszą część ogółu godzin – zwłaszcza w porównaniu z ASPHER. Stanowiło to dodatkowe potwierdzenie konieczności uzupełnienia programu studiów o treści zwłaszcza ekonomiczne. Następne takie badanie planowane jest w 2019 r. Podsumowując, koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku uwzględnia w dostatecznym stopniu umiędzynarodowienie procesu kształcenia oraz jego skutki, a także wyróżnia się oryginalnością i nowatorstwem w odniesieniu do kierunków studiów o podobnych celach i zakresie kształcenia.

Absolwenci studiów na kierunku zdrowie publiczne posiadają wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu nauk o zdrowiu, w szczególności szeroko rozumianych aspektów zdrowia populacji i są przygotowani do pracy na stanowiskach wykonawczych,

administracyjnych (studia I stopnia) i kierowniczych (studia II stopnia) w instytucjach i podmiotach zajmujących się świadczeniem usług zdrowotnych, profilaktyką i edukacją zdrowotną, opieką społeczną, a także administrowaniem i finansowaniem świadczeniami zdrowotnymi. Analiza rynku pracy, losów absolwentów i sytuacji społecznej wykorzystywana jest w celu, m.in. modyfikacji programu studiów, np. począwszy od roku akademickiego 2016/2017 na studiach I stopnia zostały uruchomione dwie specjalności, które stanowią odpowiedź zarówno na zmieniającą się sytuację demograficzną Polski oraz rynek pracy, jak i potrzeby studentów w zakresie uzyskiwania precyzyjnie określonych kompetencji już po studiach licencjackich. We wcześniejszych latach specjalizacje były dostępne dopiero na II stopniu studiów.

1.2. Badania naukowe prowadzone na Wydziale pozostają w ścisłym związku z kształceniem na kierunku Zdrowie Publiczne. Kierunek Zdrowie Publiczne charakteryzuje się licznymi kierunkami badawczymi. Wskazane w raporcie samooceny obszary badawcze znajdują odzwierciedlenie w programie studiów oraz treściach poszczególnych przedmiotów. Na uwagę zasługuje fakt, że w prowadzenie badań naukowych aktywnie zaangażowani są studenci kierunku Zdrowie Publiczne, jednak najczęściej efekty ich prac są prezentowane na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, a nie są publikowane w formie artykułów naukowych w czasopiśmie bądź monografiach naukowych. ZO PKA sugeruje, aby podjąć działania motywujące studentów jako autorów/współautorów do większego zaangażowania w podejmowanie prób publikacji wyników badań w formie artykułów. Wyniki badań są elementem wykorzystywanym w procesie dydaktycznym, np. w ramach przedmiotu Analizy farmakoekonomicznej zintegrowanego modelu opieki dla chorych na zaawansowaną przewlekłą obturacyjną chorobę płuc oraz wyniki analizy wpływu HTA na regionalną politykę zdrowotną jako podstawę do zajęć, w ramach których jest zobowiązany do przygotowania projektu zaliczeniowego. Ponadto badania naukowe prowadzone przy udziale studentów mają wpływ na ich przygotowanie do realizacji/kontynuacji kształcenia na studiach doktoranckich na macierzystym Wydziale.

Rozwój naukowy pracowników prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku w ujęciu ogólnym ma tendencje wzrostowe, jednak analiza wartości bibliometrycznych poszczególnych pracowników wykazała istotne różnice. Najwyższe wartości punktowe charakteryzują kadrę zaangażowaną w działalność kliniczną. Nauczyciele zatrudnieni w jednostkach organizacyjnych Wydziału wiodących dla kierunku, wchodzący w skład minimum kadrowego, posiadają wskaźnik IF od 0 do ponad 23 punktów IF. ZO PKA zaleca zwiększenie potencjału publikacyjnego pracowników naukowo-dydaktycznych zaangażowanych w proces kształcenia na kierunku Zdrowie Publiczne, w szczególności nauczycieli akademickich zajmujących się bezpośrednio obszarami badań z zakresu zdrowia publicznego.

Kierunki badań w zakresie zdrowia publicznego są integralną częścią procesu dydaktycznego realizowanego na kierunku. Obszary zainteresowań naukowych pracowników uczących na kierunku wpisują się tym samym w realizację kierunkowych efektów kształcenia. Różnorodność powyższych obszarów badawczych sprawia, że nauczyciele są w stanie

zapewnić konieczny w przypadku zdrowia publicznego interdyscyplinarny charakter procesu dydaktycznego.

Umożliwienie zdobywania przez studentów poszerzonych kompetencji badawczych, poza uwzględnionymi w planach studiów, odbywa się także w ramach działających na Wydziale studenckich kół naukowych. Studenci kierunku Zdrowie Publiczne udzielają się czynnie w dwóch Studenckich Kołach Naukowych: Zdrowia Publicznego oraz Ekonomiki i Zarządzania w Ochronie Zdrowia. Jak wspomniano powyżej działalność naukowa studentów obejmuje w głównej mierze czynny udział w konferencjach naukowych. Aktywność badawcza studentów wsparta wiedzą i doświadczeniem nauczycieli akademickich pozwala na przygotowanie zainteresowanych studentów do kontynuacji kształcenia na prowadzonych przez Wydział studiach doktoranckich.

Reasumując, powyższe informacje potwierdzają, że Uczelnia uwzględnia w planach rozwoju koncepcji kształcenia postęp w dziedzinie nauki oraz dyscyplinach naukowych, z których wywodzi się oceniany kierunek.

1.3. Na mocy Uchwały nr 22/2017 Senatu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 29 maja 2017 roku oceniany kierunek został przyporządkowany do obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, dziedziny nauk o zdrowiu. ZO PKA zaleca przyporządkowanie kierunku Zdrowie Publiczne dodatkowo do dziedziny nauk medycznych oraz dyscypliny medycyna i biologia medyczna, ponieważ efekty kształcenia na ocenianym kierunku odnoszą się również do ww. dziedziny i dyscyplin naukowych.

Obowiązujące na kierunku Zdrowie Publiczne efekty kształcenia dla studiów I stopnia zostały przyjęte Uchwałą nr 27/2015 Senatu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 25 maja 2015 roku, zaś efekty kształcenia dla studiów II stopnia – Uchwałą nr 5/2017 Senatu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 27 lutego 2017 roku.

Realizowane na studiach I i II stopnia efekty kształcenia umożliwiają studentom uzyskanie wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej o charakterze ogólnoakademickim w zakresie obszaru wiedzy odpowiadającemu obszarowi kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek, a także w zakresie dziedziny nauk o zdrowiu. W przypadku obu poziomów studiów studenci realizują efekty kształcenia dotyczące obszarów kluczowych z punktu widzenia nauki i praktyki zdrowia publicznego.

Do najczęściej wskazywanych w sylabusach do przedmiotów kierunkowych efektów kształcenia na studiach I stopnia w zakresie wiedzy należą:

- K_W03 - Zna podstawowe pojęcia opisujące stan zdrowia populacji;
- K_W06 - Zna główne zagrożenia zdrowia i problemy zdrowotne ludności Polski i społeczeństwa lokalnego;
- K_W10 - Posiada wiedzę na temat aspektów organizacyjnych i prawnych funkcjonowania polskiego systemu opieki zdrowotnej;
- K_W11 - Zna funkcje i cele systemu ochrony zdrowia w Polsce;
- K_W12 - Zna główne formy organizacyjne udzielania usług zdrowotnych;

- K_W16 - Definiuje pojęcia związane ze zdrowiem i stylem życia;
- K_W23 - Zna uwarunkowania ekonomiczne funkcjonowania systemu i jednostek ochrony zdrowia.

Do najczęściej wskazywanych w sylabusach do przedmiotów kierunkowych efektów kształcenia na studiach I stopnia w zakresie umiejętności należą:

- K_U08 - Potrafi ocenić skalę problemów zdrowotnych oraz wskazać priorytety zdrowotne i określić ich znaczenie w polityce zdrowotnej;
- K_U10 - Posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej poszerzonej o formułowanie własnych wniosków;
- K_U20 - Posiada umiejętności pracy w zespole;
- K_U31 - Umie rozpoznawać podstawowe koszty jednostek opieki zdrowotnej.

Do najczęściej wskazywanych w sylabusach do przedmiotów kierunkowych efektów kształcenia na studiach I stopnia w zakresie kompetencji społecznych należą:

- K_K01 - Zna poziom własnych kompetencji oraz swoje ograniczenia w wykonywaniu zadań zawodowych;
- K_K06 - Posiada umiejętność zastosowania metod zarządzania własnym czasem.

Reasumując, studenci kierunku Zdrowie Publiczne na studiach I stopnia uzyskują w pierwszej kolejności wiedzę z zakresu oceny stanu zdrowia i determinant zdrowia populacji (np. K_W03, K_W06, K_W16, K_U08) – w tym o najczęściej występujących schorzeniach oraz metodach ich opisu z punktu widzenia epidemiologicznego. Zgodnie z koncepcją kształcenia na studiach I stopnia, student ma być zaznajomiony z zasadami funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w aspekcie ekonomicznym, organizacyjnym i prawnym (np. K_W10, K_W11, K_W12, K_W23, K_U31), a także w ramach proponowanych specjalności – potrafić koordynować leczenie pacjenta lub też oferować pacjentowi wsparcie w ramach opieki zintegrowanej.

Do najczęściej wskazywanych w sylabusach do przedmiotów kierunkowych efektów kształcenia na studiach II stopnia w zakresie wiedzy należą:

- K_W01 - Prezentuje pogłębioną wiedzę z zakresu rozpoznawania podstawowych zagrożeń zdrowia ludności związanych z jakością środowiska;
- K_W02 - Zna metody przeprowadzania wstępnej oceny zagrożeń zdrowia populacji oraz rozpowszechnienia chorób;
- K_W13 - Zna zagadnienia dotyczące teoretycznych podstaw i metod badań postaw zdrowotnych oraz procesu zmiany i kształtowania zachowań zdrowotnych;
- K_W20 - Krytycznie ocenia główne trendy i projekty w zdrowiu publicznym i promocji zdrowia w kontekście lokalnym i krajowym i w szerszej, europejskiej i światowej perspektywie
- K_W35 - Prezentuje pogłębioną wiedzę z zakresu rozpoznawania podstawowych zagrożeń zdrowia ludności związanych z nieprawidłowym stylem życia oraz innymi czynnikami ryzyka zdrowotnego w tym środowiskowymi.

Do najczęściej wskazywanych w sylabusach do przedmiotów kierunkowych efektów kształcenia na studiach II stopnia w zakresie umiejętności należą:

- K_U03 - Posiada umiejętności interpretacji zjawisk w zakresie zdrowia populacji pogłębione i wzbogacone o wyjaśnianie wzajemnych relacji między zdrowiem a czynnikami społeczno-ekonomicznymi i środowiskowymi;
- K_U04 - Potrafi wykorzystywać informacje z różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy na temat zagrożeń i problemów zdrowotnych określonej zbiorowości;
- K_U08 - Posiada umiejętność samodzielnego proponowania rozwiązań konkretnego problemu i przeprowadzenia procedury podjęcia rozstrzygnięć w tym zakresie;
- K_U09 - Docenia różnorodność poglądów i ich wkład do całościowego obrazu zdrowia populacji;
- K_U11 - Potrafi pracować w grupie nad strategią wybranego problemu dotyczącego zdrowia publicznego.

Do najczęściej wskazywanych w sylabusach do przedmiotów kierunkowych efektów kształcenia na studiach II stopnia w zakresie kompetencji społecznych należą:

- K_K01 - Zna poziom swoich kompetencji i jest gotów do korzystania z pomocy ekspertów, współpracuje w zespole interdyscyplinarnym, zgodnie z zasadami etyki zawodowej i uregulowaniami prawnymi;
- K_K06 - Cechuje się skutecznością w zarządzaniu czasem własnym i współpracowników;
- K_K09 - Potrafi, w szerokim zakresie, formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne, a także wyjaśniać swoje stanowisko w sprawach będących przedmiotem dyskusji, rozważając zalety i wady różnych rozwiązań;
- K_K10 - Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać swoje umiejętności badawcze korzystając obiektywnych źródeł informacji oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozstrzygnięcia praktycznych problemów.

Studia II stopnia na ocenianym kierunku stanowią kontynuację programu studiów I stopnia, w związku z czym efekty kształcenia obowiązujące na studiach I stopnia zostały rozbudowane i poszerzone o nowe treści kształcenia, np.:

Studia I stopnia	Studia II stopnia
K_W06 - Zna główne zagrożenia zdrowia i problemy zdrowotne ludności Polski i społeczeństwa lokalnego	K_W01 - Prezentuje pogłębioną wiedzę z zakresu rozpoznawania podstawowych zagrożeń zdrowia ludności związanych z jakością środowiska
K_U10 - Posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej poszerzonej o formułowanie własnych wniosków	K_U08 - Posiada umiejętność samodzielnego proponowania rozwiązań konkretnego problemu i przeprowadzenia procedury podjęcia rozstrzygnięć w tym zakresie
K_K06 - Posiada umiejętność zastosowania metod zarządzania własnym czasem	K_K06 - Cechuje się skutecznością w zarządzaniu czasem własnym i współpracowników

Do określenia stopnia pozyskania odpowiednich kompetencji w zakresie znajomości języka obcego służą adekwatne efekty kształcenia, np.:

- K_U32 - zna język obcy i wykorzystuje go do analizy złożonych tekstów na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z wykorzystywaniem go w dyskusji na tematy związane z zdrowiem publicznym;
- K_U01 - stosuje poznane metody i techniki do rozwiązywania określonych problemów związanych z porozumiewaniem się;
- K_U03 - doskonalą swoją skuteczność w kontaktach z innymi;
- K_U15 - potrafi wyrazić swoją wiedzę pisemnie i ustnie (np. poprzez przeprowadzenie prezentacji) na poziomie komunikatywnym.

Realizacja efektów kształcenia w ww. obszarach wpisuje się w koncepcję kształcenia na kierunku, a także jest dostosowana do poziomu studiów i ich ogólnoakademickiego profilu. Kierunkowe efekty korespondują przy tym z efektami kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, co pozwala na zdobycie przez studentów kwalifikacji z dziedziny nauk o zdrowiu.

Analiza dokumentacji związanej z tokiem studiów wykazała spójność szczegółowych efektów kształcenia zdefiniowanych dla modułów zajęć tworzących program studiów z efektami kształcenia określonymi dla ocenianego kierunku, jasność i zrozumiałość sformułowania efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku oraz modułów zajęć uwzględnionych w programie studiów. Nie wykazano spójności szczegółowych efektów kształcenia dla praktyk zawodowych z kierunkowymi efektami kształcenia, ponieważ do praktyk zawodowych nie opracowano sylabusów, a tym samym nie przypisano efektów kształcenia, które są osiągnięte podczas ich realizacji.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Zdaniem ZO PKA koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku i plany jej rozwoju są zgodne z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiadają celom określonym w strategii jednostki oraz Uczelni, uwzględniają postęp w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, a także biorą pod uwagę wzorce i doświadczenia krajowe oraz międzynarodowe właściwe dla zakresu kształcenia. Koncepcja kształcenia nie uwzględnia jednak w dostatecznym stopniu wzorców zorientowanych na potrzeby otoczenia, w tym w szczególności potrzeb rynku pracy, zgłaszanych przez interesariuszy zewnętrznych. Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, który odpowiada obszarowi kształcenia, do którego kierunek został przyporządkowany, w dziedzinach nauki oraz dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia, a także wykorzystuje wyniki badań w realizacji i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku oraz modułów zajęć tworzących program studiów opisują poziom i profil kwalifikacji, do której prowadzi program kształcenia, jednak ich zakres merytoryczny nie jest w pełni powiązany z obszarem wiedzy, dziedzinami nauki oraz dyscyplinami naukowymi, które są podstawą koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku oraz z badaniami realizowanymi w jednostce, bowiem odnoszą się tylko do dziedziny nauk o zdrowiu, są spójne z opisem efektów właściwym dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji, sformułowane w sposób

zrozumiały, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy oraz umiejętności, a także kompetencje społeczne niezbędne w działalności badawczej, na rynku pracy oraz w dalszej edukacji.

Mocne strony:

1. członkostwo Uczelni (z inicjatywy Zakładu Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej) w sieci APSHER (*Association of Schools of Public Health in the European Region*)
2. współpraca w zakresie wymiany doświadczeń dotyczących koncepcji kształcenia z *University of Applied Sciences in Flensburg* poparta m.in. wyjazdami studyjnymi pracowników naukowo-dydaktycznych kształcących na ocenianym kierunku

Słabe strony:

1. zbyt szeroki zakres zakładanych efektów kształcenia w odniesieniu do przyporządkowanych dziedzin i dyscyplin naukowych oraz brak wskazania dziedzin i dyscyplin naukowych w uchwałach Senatu GUMed wprowadzających efekty kształcenia dla kierunku Zdrowie Publiczne na studiach I i II stopnia.
2. nieuwzględnianie opinii interesariuszy zewnętrznych (pracodawców) w całościowej koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku;
3. brak sylabusu do praktyk zawodowych, a tym samym brak przypisanych efektów kształcenia, które są osiąmane podczas praktyk zawodowych uwzględnionych w planach studiów;
4. zbyt niski odsetek publikacji wyników prowadzonych badań naukowych w formie artykułów przez studentów oraz nauczycieli akademickich związanych bezpośrednio z kierunkiem Zdrowie Publiczne;
5. brak realizacji grantów naukowych ze środków krajowych oraz zagranicznych przez nauczycieli akademickich zaangażowanych w kształcenie studentów na kierunku Zdrowie Publiczne.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

1. podjęcie nowej Uchwały Senatu GUMed w zakresie uzupełnienia przyporządkowania kierunku Zdrowie Publiczne dodatkowo do dziedziny nauk medycznych oraz dyscypliny medycyna i biologia medyczna, ponieważ efekty kształcenia na ocenianym kierunku odnoszą się również do ww. dziedziny i dyscyplin naukowych, a także uwzględnienie ww. dziedzin i dyscyplin w Uchwałach dotyczących efektów kształcenia obowiązujących na kierunku;
2. dostosowanie zakładanych efektów kształcenia do przyporządkowanych dziedzin i dyscyplin naukowych;
3. sformalizowanie kontaktów z interesariuszami zewnętrznymi poprzez aktywne włączenie ich do Zespołu ds. współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, aby mieli większy wpływ na koncepcję kształcenia na kierunku Zdrowie Publiczne, w tym w

szczegółności na dostosowywanie planów studiów do rynku pracy, a także na doskonalenie jakości kształcenia;

4. podjęcie działań motywujących studentów oraz nauczycieli akademickich bezpośrednio związanych z ocenianym kierunkiem do większego zaangażowania w podejmowanie prób publikacji wyników badań w formie artykułów oraz pozyskiwania grantów naukowych z programów krajowych i zagranicznych.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1. Program studiów I i II stopnia zakłada realizację szeregu podstawowych treści kształcenia. Treści realizowane na studiach I stopnia pogłębiane są na studiach II stopnia, a dodatkowo wzbogacane o nowe. Nie wszystkie kierunkowe efekty kształcenia odnoszą się do efektów z dziedziny nauk o zdrowiu, np.:

- na studiach I stopnia:
  - K_W01 - Posiada wiedzę niezbędną do zrozumienia procesów biologicznych zachodzących w organizmie człowieka, a także podstawowy zakres wiadomości z zakresu budowy i czynności poszczególnych układów i narządów – efekt kształcenia odnosi się do dziedziny nauk medycznych, dyscyplina medycyna
  - K_W02 - Posiada ogólną wiedzę na temat etiopatogenezy, diagnostyki i metod leczenia wybranych chorób o znaczeniu społecznym – efekt kształcenia odnosi się do dziedziny nauk medycznych, dyscyplina medycyna
  - K_W45 - Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu wpływu substancji chemicznych (w tym leków) na zdrowie człowieka – efekt kształcenia odnosi się do dziedziny nauk medycznych, dyscyplina biologia medyczna
  - K_U06 - Potrafi identyfikować zagrożenia środowiskowe dla zdrowia populacji – efekt kształcenia odnosi się do dziedziny nauk medycznych, dyscyplina biologia medyczna
- na studiach II stopnia:
  - K_W01 - Prezentuje pogłębioną wiedzę z zakresu rozpoznawania podstawowych zagrożeń zdrowia ludności związanych z jakością środowiska – efekt kształcenia odnosi się do dziedziny nauk medycznych, dyscyplina biologia medyczna
  - K_W30 - Wykazuje się rozszerzoną wiedzą i znajomością mechanizmów interakcji leków z innymi substancjami chemicznymi – efekt kształcenia odnosi się do dziedziny nauk medycznych, dyscyplina medycyna

Plan studiów I stopnia przewiduje realizację procesu kształcenia w 14 modułach, z czego wszystkie moduły wymagają bezpośredniego udziału studentów i nauczycieli

akademickich. Na I roku student uzyskuje 64 punktów ECTS, na II roku – 63 ECTS, a na III roku – 60 ECTS. Począwszy od III semestru studiów realizowane są dwie specjalności, które studenci mogą wybrać w celu pogłębienia wykształcenia w jednym z aspektów zdrowia publicznego. Na studiach II stopnia realizowanych jest 10 modułów, z czego wszystkie wymagają bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. Studia te realizowane są w formie trzech specjalności, wybieranych przez studentów. Moduły zajęć, ich wymiar godzinowy oraz sekwencyjność w ramach planu studiów zostały wyodrębnione prawidłowo. Plan studiów dla obu poziomów kształcenia przewiduje zajęcia do wyboru w wymiarze większym niż 30% punktów ECTS przypisanych do kierunku oraz moduły zajęć związane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z tym kierunkiem studiów, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS, przypisanych do kierunku, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych.

Analiza planów studiów na cykl kształcenia rozpoczynający się od roku akademickiego 2016/2017 zarówno dla studiów I stopnia, jak również dla studiów II stopnia, przeprowadzona przez ZO PKA, wykazała następujące nieprawidłowości natury formalnej, które zostały wymienione w poniższych punktach:

1. Średnia liczba godzin na 1 ECTS wynosi 15 godzin, co jest niezgodne z regulacjami prawnymi, wskazanymi w art. 165 ust. 2b ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, mającym brzmienie: *„Jeden punkt ECTS odpowiada efektem kształcenia, których uzyskanie wymaga od studenta średnio 25–30 godzin pracy, przy czym liczba godzin pracy studenta obejmuje zajęcia organizowane przez uczelnię, zgodnie z planem studiów, oraz jego indywidualną pracę.”*. Oceniane plany studiów I stopnia wcale nie uwzględniają indywidualnej pracy studenta w formie samokształcenia (wyjątek stanowi przedmiot Studium przypadku, gdzie każdorazowo wydzielono po 15 godzin samokształcenia - w sumie po 30 godzin dla każdej specjalności), zaś plany studiów II stopnia uwzględniają samodzielną pracę studenta w przypadku tylko kilku przedmiotów (na I roku studiów II stopnia w grupie przedmiotów podstawowych - Analizy biostatystyczne, Metodologia pracy naukowej, na II roku studiów II stopnia – np. Nowe technologie oraz systemy informacyjne w ochronie zdrowia, Zaawansowane narzędzia statystyczne, Przedsiębiorczość akademicka w grupie przedmiotów podstawowych)
2. Na I roku studiów I stopnia dla przedmiotu Wychowanie fizyczne przypisano 2 punkty ECTS, co nie jest zgodne z treścią § 4 ust. 1. pkt 5 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów, który brzmi: *„Program studiów dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia określa plan studiów uwzględniający moduły zajęć, o których mowa w pkt 3, a w przypadku studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich prowadzonych w formie stacjonarnej – również zajęcia z wychowania fizycznego; zajęciom z wychowania fizycznego nie przypisuje się punktów ECTS”*.
3. W opinii studentów wyrażonej podczas spotkania z ZO zdarza się, iż materiał z różnych przedmiotów pokrywa się, co wymaga dokonania korekty.

Na kierunku Zdrowie Publiczne studenci mają możliwość praktycznej nauki języków obcych w ramach studiów I stopnia. Poza obowiązkowym językiem angielskim nauczanym na I i II roku studiów I stopnia, studenci w ramach przedmiotów fakultatywnych wybierają drugi język – niemiecki lub hiszpański.

Na ocenianym kierunku wykorzystywane są następujące formy zajęć: wykłady, seminaria, ćwiczenia, laboratoria i zajęcia praktyczne. Na studiach I stopnia najczęściej wykorzystywaną formą zajęć są seminaria, realizowane w liczbie 1237 godz., zaś drugą w kolejności formę stanowią ćwiczenia (n=1121 godz.). Na studiach II stopnia – podobnie jak na studiach I stopnia – najpopularniejszą formą zajęć są seminaria (n=1332 godz.), a następnie wykłady (n=649 godz.) i ćwiczenia (n=560 godz.). Na II stopniu, w odróżnieniu od I stopnia, wykorzystywane jest samokształcenie (n=150). W porównaniu ze studiami I stopnia, odsetek seminariów w ogólnej liczbie godzin jest wyższy na studiach II stopnia o ponad 10%, natomiast rzadziej wykorzystywane są wykłady i ćwiczenia. Liczebność grup zajęciowych określa Zarządzenie Rektora Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego nr 15/17 z dnia 28 kwietnia 2017 roku w sprawie ustalenia liczebności grup studenckich. Seminaria odbywają się w grupach 30-osobowych, a ćwiczenia – w grupach 15-osobowych. Zdaniem ZO PKA dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć, umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych do prowadzenia badań naukowych.

Praktyki zawodowe są odbywane przez studentów na I i II roku studiów I stopnia oraz na I roku studiów II stopnia. Placówki, w których studenci realizują praktyki zawodowe są wskazywane przez Uczelnię na podstawie porozumień podpisywanych z wybranymi instytucjami. Są to najczęściej zajęcia w szpitalach i instytucjach zgodnych z profilem kształcenia, mające na celu zapoznanie studentów z realnymi wymogami rynku pracy w odniesieniu do konkretnej specjalności (np. Uniwersyteckie Centrum Kliniczne, placówki administracji samorządowej, Narodowy Fundusz Zdrowia, Stacje Sanitarно-Epidemiologiczne). Począwszy od II roku studiów I stopnia, program praktyk zawodowych został dostosowany do specyfiki wybieranej specjalności. Wymiar praktyk wynosi 160 godzin na studiach I stopnia i 80 godzin na studiach II stopnia. Opiekę nad studentami w trakcie odbywania praktyk sprawuje opiekun praktyk.

Przeprowadzone hospitacje zajęć dydaktycznych wykazały, że:

- dla przedmiotu Podstawy systemów zdrowia przyporządkowano efekt kształcenia w zakresie wiedzy K_W43 „Wykazuje się znajomością i zrozumieniem ogólnych zasad prowadzenia badań naukowych” i K_W37 „Zna zasady funkcjonowania i zakres uprawnień instytucji prowadzących nadzór sanitarno-epidemiologiczny w Polsce”, które nie znajdują się w treściach kształcenia określonych w sylabusie;
- dla przedmiotu Biologia molekularna przyporządkowano efekt kształcenia w zakresie umiejętności K_U26 „Potrafi samodzielnie wykonywać podstawowe analizy statystyczne” oraz K_U05 „Potrafi przedstawić wyniki badań w postaci samodzielnie przygotowanej prezentacji, rozprawy, referatu zawierającej opis i uzasadnienie celu

pracy, przyjętą metodologię, wyniki oraz ich znaczenie na tle innych podobnych badań, które nie mają odbicia w treściach kształcenia określonych w sylabusie.

Wydział Nauk o Zdrowiu GUMed zapewnia studentom, w szczególności studentom niepełnosprawnym, w tym studentom kierunku Zdrowie Publiczne, kształcenie zgodne z ich indywidualnymi potrzebami. Możliwości dostosowania metod kształcenia do indywidualnych potrzeb studentów, w tym osób niepełnosprawnych zostały sformułowane w §7 Regulaminu Studiów Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego (Uchwała nr 9/2017 Senatu GUMed z dnia 27.03.2017 r.) dotyczącym indywidualnego programu i planu studiów.

Wybitnie uzdolnieni studenci mogą realizować studia w ramach indywidualnego programu kształcenia, co stwarza możliwość dodatkowej pracy z prowadzącymi zajęcia.

Uczelnia nie prowadzi zajęć dydaktycznych na odległość (e-learning), nie dysponuje możliwością kształcenia on-line, będącym narzędziem nowoczesnego wsparcia dydaktyki.

Harmonogram zajęć przygotowujący jest przez opiekunów roku z uwzględnieniem sal będących ogólnodostępnymi pomieszczeniami dydaktycznymi GUMed, ponieważ Wydział Nauk o Zdrowiu nie posiada osobnego kampusu, ani wydzielonej przestrzeni na realizację procesu kształcenia.

Harmonogram zajęć dydaktycznych został przygotowany zgodnie z zasadami higieny procesu nauczania, studenci pozytywnie opiniują organizację zajęć na kierunku. Aktywnie uczestniczą oni w kształtowaniu harmonogramu zajęć i doborze metod kształcenia - chętnie dzieląc się swoimi uwagami z prowadzącymi zajęcia. Harmonogram zajęć jest publikowany z odpowiednim wyprzedzeniem, tj. ok. dwa tygodnie przed rozpoczęciem semestru. W opinii studentów organizacja zajęć w ciągu dnia (liczba zajęć oraz przerwy między zajęciami) jest prawidłowa.

2.2. Zasady oceny studentów określa Regulamin Studiów Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, stanowiącego Załącznik nr 1 do Uchwały nr 9/2017 Senatu GUMed z dnia 27 marca 2017 r. Metody weryfikacji efektów kształcenia są wskazane i opisane w formularzu sylabusa danego przedmiotu – uwzględniając specyfikę danego przedmiotu i treści programowe, do których studenci mają zapewniony dostęp on-line w Extranecie.

W procesie dydaktycznym na kierunku Zdrowie Publiczne wykorzystywane są różnorodne metody weryfikacji i oceniania osiągniętych przez studentów efektów kształcenia, których wybór podyktowany jest przede wszystkim rodzajem ocenianego efektu kształcenia:

- efekty kształcenia w zakresie wiedzy – wykorzystywane są przede wszystkim takie metody jak: kolokwia pisemne – testy jednokrotnego/wielokrotnego wyboru, kolokwia pisemne z pytaniami otwartymi, egzaminy pisemne, np. eseje czy raporty, prace pisemne zarówno indywidualne, jak i zespołowe, analiza przypadku (*case study*), projekty;
- efekty kształcenia w zakresie umiejętności – wykorzystywane są przede wszystkim takie metody jak: udział w dyskusji, udział w "burzy mózgów", rozwiązywanie zadań,

odgrywanie przydzielonych ról, mini-projekty badawcze, aktywność w czasie zajęć praktycznych;

- efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych – wykorzystywane są przede wszystkim takie metody jak: obserwacja, samoocena dokonana przez studenta, ocena koleżeńska.

W ramach studiów I i II stopnia prowadzone są praktyki zawodowe, których tematyka odnosi się do zarządzania i organizacji w ochronie zdrowia, funkcjonowania ośrodków profilaktyki i promocji zdrowia oraz wsparcia społecznego. Wątpliwości ZO PKA budzi także brak sylabusu do praktyk zawodowych (jest Program Praktyk Zawodowych), a tym samym brak przypisanych efektów kształcenia, które są osiąganiane podczas realizacji praktyk zawodowych uwzględnionych w planach studiów i brak możliwości sprawdzenia stopnia osiągnięcia efektów przez studentów w trakcie praktyk.. Kolejne wątpliwości ZO PKA budzi Karta praktyk zawodowych, w której nie są potwierdzane efekty kształcenia, w szczególności w zakresie umiejętności, osiągnięte przez studenta podczas ich realizacji. Odbycie praktyk potwierdzane jest podpisem osoby odpowiedzialnej za realizację praktyk z danej instytucji (wraz z pieczętą), podpisem opiekuna praktyk z GUMed oraz kierownika praktyk GUMed w Karcie praktyk zawodowych. Wydział nie posiada planu hospitacji miejsc praktyk studenckich. Podczas spotkania z ZO studenci wyrazili pozytywne opinie odnośnie praktyk zawodowych. Zasady ich odbywania i związane z nimi procedury są im znane i dostępne - zostały zamieszczone na stronie internetowej Uczelni oraz przedstawione podczas zajęć.

Metodę sprawdzenia zdobytych przez studentów w toku studiów kompetencji stanowi egzamin dyplomowy, mający zarówno na studiach I stopnia, jak i II stopnia formę pisemnej rozprawy zgodnej z kierunkiem studiów.

W procesie dydaktycznym na ocenianym kierunku stosowane są zróżnicowane metody kształcenia, uwzględniające założone efekty kształcenia. Osoby zaangażowane w dydaktykę prowadzą działania na rzecz systematycznego zwiększania udziału metod wymagających aktywnego zaangażowania studenta w proces dydaktyczny (np. odgrywanie ról, prezentacje indywidualne zadanego problemu, podsumowanie efektów uczenia się podczas zajęć). W większości przedmiotów, poza klasycznymi formami przekazu wiedzy, w szczególności wykładów z prezentacją multimedialną, wykorzystywane są takie formy, jak: wykład problemowy, dyskusja, czy praca w grupie. Metody kształcenia stosowane na studiach I stopnia charakteryzują się różnorodnością oraz przewagą metod problemowych (np. wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja, praca w grupie) nad metodami podającymi (np. wykład z użyciem prezentacji multimedialnej). Podobnie, jak w przypadku studiów I stopnia, tak samo w zakresie studiów II stopnia widoczna jest różnorodność metod kształcenia oraz przewaga metod problemowych (np. wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja, praca w grupie) nad metodami podającymi. Stosowane metody nauczania sprzyjają rozwojowi wiedzy, umiejętności i kompetencji stanowiących bazę dla budowania działalności badawczej studentów.

Na studiach I stopnia najczęściej wykorzystywaną metodą weryfikacji realizacji efektów kształcenia jest kolokwium pisemne: testowe, a następnie kolokwium pisemne z

pytaniami (zadaniami) otwartymi. Na II stopniu studiów najczęściej stosowaną metodą weryfikacji efektów kształcenia jest zaliczenie testowe, z kolei na drugim miejscu jest wykonanie pracy zaliczeniowej.

Do innych metod weryfikacji efektów kształcenia na ocenianym kierunku na studiach I i II stopnia należą:

- Wykonanie pracy zaliczeniowej - przygotowanie projektu lub prezentacji, wykorzystywane jako metoda weryfikacji efektów kształcenia na takich przedmiotach, jak np. Aktywność akademicka, Epidemiologia i Podstawy technologii informacyjnych na studiach I stopnia; ta metoda weryfikacji pozwala na rozwijanie zainteresowań badawczych studenta, budowanie planu pracy badawczej, hipotez badawczych i pracę w zespole;
- Kolokwium końcowe pisemne: testowe jest metodą, która została użyta przede wszystkim do weryfikacji wiedzy (np. znajomości podstawowych definicji i zasad) – także w zakresie wiedzy na temat prowadzenia badań naukowych oraz przedmiotów budujących fundament wiedzy o zdrowiu człowieka i funkcjonowaniu systemu ochrony zdrowia; metoda jest często wykorzystywana, łatwa w przeprowadzaniu, dobrze akceptowana przez studentów i pozwala na weryfikację wielu obszarów wiedzy w zakresie jednego testu;
- Kolokwium końcowe pisemne z pytaniami (zadaniami) otwartymi również należy do często stosowanego sposobu weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia – dzięki jego zastosowaniu możliwe jest bardziej szczegółowe zweryfikowanie wiedzy studenta, jak również prześledzenie toku jego rozumowania; wykorzystanie tej metody znajduje zastosowanie zwłaszcza w przypadku tych efektów kształcenia, w których student ma za zadanie wykazać się rozumieniem jakiegoś zagadnienia, samodzielnie przeprowadzić wskazane czynności np. badawcze lub też wyciągnąć wnioski na zadany temat;
- Zaliczenie ustne pozwala na uzyskanie informacji nie tylko na temat wiedzy studenta, ale również na temat jego umiejętności komunikacyjnych. Podczas zaliczenia ustnego możliwe jest ocenienie ogólnej postawy studenta i radzenia sobie w sytuacji stresowej. Metoda ta wykorzystywana jest zarówno w przedmiotach ogólnorozwojowych, jak i np. z zakresu języków obcych. Na II stopniu studiów zaliczenie ustne znajduje zastosowanie w ocenie umiejętności komunikacyjnych, wizerunkowych i ogólnorozwojowych. Zdaniem ZO PKA metoda zaliczenia ustnego powinna być wykorzystywana w obecności obserwatora, którym jest inny nauczyciel akademicki lub student.
- Sprawdziany cząstkowe znajdują zastosowanie w przypadku tych przedmiotów, gdzie szczególnie ważna jest systematyczna praca po stronie studenta, np. w zakresie nauki języków obcych; ich zastosowanie jest więc związane nie tyle z konkretnym efektem kształcenia, ile z charakterystyką przedmiotu;
- Zaliczenie praktyczne jest stosowane, gdy nadrzędnym celem przedmiotu jest nauczenie studenta wykonywania konkretnych czynności, np. w zakresie przedmiotu Pierwsza pomoc medyczna.

Stosowane metody weryfikacji nie budzą zastrzeżeń pod względem trafności doboru, specyficzności, różnorodności oraz kompleksowości i skuteczności metod sprawdzania i oceniania efektów kształcenia osiągniętych przez studentów z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określonych dla przedmiotów kształcenia. Umożliwiają one osiągnięcie efektów kształcenia obejmujących w przypadku studentów studiów I stopnia co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, a w przypadku studentów studiów II stopnia – ich udział w badaniach.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO stwierdzili, że oceniani są obiektywnie i sprawiedliwie oraz mają możliwość bieżącej analizy stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, zaś proces przekazywania informacji zwrotnej w zakresie wyników egzaminów jest prawidłowy. Uznali, że są informowani o terminach egzaminów, w tym o terminach egzaminów poprawkowych, z wyprzedzeniem, co umożliwia odpowiednie przygotowanie się do nich; organizacja procesu sprawdzania i oceny efektów kształcenia jest prawidłowa. Studenci pozytywnie oceniają kontakt z prowadzącymi zajęcia, z którymi mogą się również spotkać w ramach konsultacji indywidualnych. Wymiar tych konsultacji w opinii studentów został uznany za adekwatny do ich potrzeb. Ponadto istnieje możliwość kontaktowania się z nauczycielami akademickimi drogą elektroniczną. Uczestnicy spotkania z ZO PKA jednoznacznie stwierdzili, że materiały udostępniane im przez wykładowców są pomocne w osiąganiu zakładanych efektów kształcenia.

Egzamin licencjacki i magisterski zapewnia obiektywność oceny, czyli zgodność wyników oceniania z rzeczywistymi osiągnięciami studenta, pozwala skontrolować umiejętności zdobywania i posługiwania się wiedzą oraz ocenić stopień przygotowania absolwenta do samodzielnego i bezpiecznego pełnienia roli zawodowej licencjata oraz magistra.

Sposobem na ocenę osiaganych efektów kształcenia jest również śledzenie losów absolwentów w zakresie ich przydatności na rynku pracy. Monitoring losów absolwentów zgodnie z aktualnymi przepisami prawnymi nie leży w zakresie obowiązków Uczelni, ale w GUMed działa jednostka organizacyjna zajmująca się monitorowaniem losów absolwentów oraz ich przydatności na rynku pracy - Akademickie Centrum Karier (ACK). ACK prowadzi ankietowe badania losów zawodowych absolwentów. Wyniki przekazywane są odpowiednim prodziekanom i prezentowane m.in. na forum Senackiej Komisji ds. Kształcenia. ACK pomimo braku formalnego obowiązku śledzenia losów absolwentów, weryfikuje kierunek ich ścieżki zawodowej, co pozwala na optymalizację programu kształcenia na ocenianym kierunku i bieżące dostosowywanie się do potrzeb rynku pracy. Badanie obejmuje zarówno losy absolwentów, jak i samych pracodawców.

Podczas wizytacji można było zapoznać się z dokumentacją zakończonych przedmiotów, a podczas hospitacji zajęć dydaktycznych dokonać weryfikacji zapisanego standardu realizacji przedmiotu.

Z przedstawionej dokumentacji przedmiotów wynika, iż w zależności od analizowanego przedmiotu formy zajęć zaliczają łącznie efekty wiedzy, umiejętności i kompetencje w postaci np. kolokwium w formie testu jednokrotnego wyboru (przedmiot – Wprowadzenie do promocji zdrowia – I rok, studia I stopnia) lub egzamin składający się z 2 części: części testowej

zawierającej 25 pytań jednokrotnego wyboru oraz 5 pytań otwartych (opisowych) (przedmiot – Narzędzia zdrowia publicznego – I rok, studia II stopnia). Podczas zaliczania efektów lub formy zajęć wystawiane były oceny zgodnie z podanymi kryteriami wyrażone w postaci stopni lub punktów. Przystąpienie do zaliczenia końcowego bądź egzaminu przedmiotu uwarunkowane było zaliczeniem poszczególnych form zajęć. Ocena przedstawionych dokumentów wykazała jednak pewne uchybienia, np. pytania zawarte w teście były częściowo spójne z efektami kształcenia przypisanymi do przedmiotu. Tym samym nie ma możliwości weryfikacji wszystkich zakładanych efektów kształcenia dla przedmiotu, ponieważ przedmiot zawiera zbyt mało treści programowych względem przypisanych do niego efektów kształcenia.

Analiza losowo wybranych prac dyplomowych przez ZO PKA wykazała, że zakres tematyki prac dyplomowych jest zgodny z realizowanym programem, jednak same prace nie spełniają wszystkich wymogów formalnych, stawianych pracom dyplomowym, określonych w zasadach pisania pracy licencjackiej/magisterskiej, np. kolejność rozdziałów nie jest typowa dla pracy badawczej, brakuje rozdziału „Materiał i metody”, stosowane są nieodpowiednie nazewnictwo rycin (stosowane nazewnictwo – rysunek), nieprawidłowy zapis piśmiennictwa w wykazie. Analizowane prace zostały zweryfikowane przez program antyplagiatowy. Dokument regulujący zasady pisania prac dyplomowych nie mówi nic na temat uzyskania zgody Komisji Bioetycznej na prowadzenie badań do napisania pracy, która powinna być wymagana w szczególności wobec prac prowadzonych na pacjentach, np. „Ocena wybranych czynników psychologicznych u pacjentów leczonych ruchomymi uzupełnieniami protetycznymi”, czy „Niedoczynność tarczycy - ocena jakości życia chorych przed i po rozpoczęciu leczenia”. Student pisemnie oświadcza, że pracę wykonał samodzielnie.

Zasady zaliczania poszczególnych etapów studiów określa §15 Regulaminu Studiów. Warunkiem zaliczenia roku studiów jest uzyskanie zaliczeń wszystkich zajęć dydaktycznych i praktyk przewidzianych w planie studiów danego roku oraz uzyskanie, co najmniej dostatecznej oceny ze wszystkich egzaminów przewidzianych w harmonogramie sesji egzaminacyjnej oraz uiszczenie wszystkich wymaganych opłat.

Zasady procesu dyplomowania na Wydziale Nauk o Zdrowiu reguluje procedura administracyjna przygotowana w oparciu o obowiązujące przepisy §33-38 Regulaminu studiów. Procedura ta nie została formalnie zatwierdzona w formie uchwały Rady Wydziału.

Warunki, jakie musi spełnić student, aby zostać dopuszczony do egzaminu dyplomowego to ukończenie wszystkich zajęć i praktyk przewidzianych planem studiów, uzyskanie pozytywnych ocen z przedmiotów kończących się egzaminami i zaliczeń z pozostałych przedmiotów oraz złożenie w Dziekanacie wymaganych dokumentów. Egzamin dyplomowy odbywa się w przeciągu 1 miesiąca od złożenia wymaganych dokumentów, przed Komisją powołaną przez Dziekana, w składzie: Przewodniczący Komisji (profesor, doktor habilitowany lub inna osoba upoważniona przez Dziekana), promotor pracy dyplomowej, recenzent pracy dyplomowej. Procedura nadania tytułu zawodowego kończy się wraz z wydaniem studentowi dyplomu i innych dokumentów związanych z ukończeniem studiów.

Szczegółowe instrukcje dotyczące sposobu pisania prac dyplomowych na Wydziale Nauk o Zdrowiu GUMed określają Zasady pisania pracy licencjackiej i Zasady pisania pracy

magisterskiej przez studentów Wydziału Nauk o Zdrowiu GUMed, opisane w tym samym dokumencie, co zasady dyplomowania. Prace dyplomowe na studiach I i II stopnia mają charakter prac poglądowych bądź prac badawczych (eksperymentalnych). Studenci wyrazili pozytywne opinie na temat przebiegu i organizacji procesu dyplomowania.

Tematyka prac dyplomowych realizowanych na Wydziale Nauk o Zdrowiu GUMed dotyczy zagadnień tematycznych związanych ze specyfiką prowadzonych kierunków studiów i obejmuje zainteresowania studenta, promotora oraz jest związana z zapotrzebowaniem rynku pracy. Tematyka prac licencjackich pisanych w ramach studiów I stopnia na kierunku Zdrowie Publiczne odnosi się głównie do profilaktyki i promocji zdrowia, problemów zdrowotnych osób w różnych grupach społecznych, a także organizacji systemu ochrony zdrowia. Prace magisterskie pisane w ramach studiów II stopnia dotyczą przeważnie oceny zachowań zdrowotnych i wiedzy zdrowotnej w różnych grupach społecznych, organizacji i aspektów funkcjonowania ośrodków ochrony zdrowia i pomocy społecznej, a także wpływu różnych czynników na pracę osób zatrudnionych w ochronie zdrowia.

Zdaniem ZO PKA zasady dyplomowania są trafnie dobrane w odniesieniu do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu kształcenia.

Wydział Nauk o Zdrowiu oferuje swoim absolwentom możliwość dalszego kształcenia w ramach studiów podyplomowych z zakresu psychologii klinicznej, arteterapii oraz psychoonkologii. Absolwent kierunku zdrowie publiczne może również podjąć studia doktoranckie (studia III stopnia).

2.3. Zasady rekrutacji na Wydziale Nauk o Zdrowiu GUMed są regulowane uchwałami Senatu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, które są wydawane co roku i regulują zasady rekrutacji na kolejny rok akademicki. Rekrutacja na studia I stopnia ma postać konkursu świadectw dojrzałości. Brane są pod uwagę wyniki egzaminu maturalnego na poziomie podstawowym lub rozszerzonym z następujących przedmiotów: biologia, chemia, fizyka, matematyka, język obcy, informatyka, geografia, wiedza o społeczeństwie. O przyjęcie na studia II stopnia mogą ubiegać się kandydaci, którzy są absolwentami studiów I stopnia na kierunkach: zdrowie publiczne oraz kierunki pokrewne, elektroradiologia, ratownictwo medyczne, techniki dentystyczne oraz studiów jednolitych magisterskich na kierunkach: lekarskim, lekarsko-dentystycznym, farmacja i analityka medyczna. Podstawą do ustalenia rankingu kandydatów jest wynik egzaminu wstępnego, obejmującego weryfikację wiedzy z zakresu anatomii, fizjologii, pierwszej pomocy, promocji zdrowia, etyki, psychologii, informatyki i zdrowia publicznego. Podczas spotkania z ZO studenci wyrazili opinię, że informacje na temat rekrutacji na studia są powszechnie dostępne i zrozumiałe. Zdaniem ZO PKA opisane powyżej zasady zapewniają przejrzystość i selektywność kryteriów kwalifikacji na oceniany kierunek w powiązaniu z zapewnieniem doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, a także bezstronność zasad i procedur rekrutacji oraz kryteriów uwzględnianych w postępowaniu kwalifikacyjnym zapewniającą równe szanse dla kandydatów w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

Uznawanie efektów uczenia się uzyskanych poza formalnym szkolnictwem wyższym jest jedną z form umożliwiających podjęcie studiów w GUMed. Kandydaci na studia, posiadający wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne zdobyte poza formalnym systemem szkolnictwa wyższego, w przebiegu ich pracy zawodowej, doświadczenia oraz kursów i szkoleń, mogą ubiegać się o uznanie ich efektów uczenia się za tożsame z efektami kształcenia uzyskiwanymi przez studentów danego kierunku w toku studiów w GUMed. W tym celu kandydaci zobowiązani są złożyć podanie do Dziekana o uznanie ich efektów uczenia się, wskazując przedmioty/moduły, które ich zdaniem mogliby mieć zaliczone. Dziekan powołuje komisję Rady Wydziału, w skład której wchodzi: kierownik danego kierunku studiów oraz kierownicy dydaktyczni przedmiotów wskazanych przez kandydata. Po zapoznaniu się ze złożoną dokumentacją i przeprowadzeniu działań weryfikujących (egzamin, egzamin praktyczny), komisja wydaje opinię dotyczącą możliwości uznania efektów uczenia się za tożsame z efektami kształcenia uzyskiwanymi przez studentów danego kierunku w toku studiów w GUMed bądź o braku takiej możliwości. Decyzję o uznaniu bądź odmowie uznania podejmuje Dziekan. Droga uznawania efektów uczenia się kandydat może uzyskać zaliczenie nie więcej niż 50% efektów kształcenia obowiązujących na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia. Dotychczas na Wydziale Nauk o Zdrowiu, w tym na kierunku Zdrowie Publiczne, nie była przeprowadzana procedura potwierdzania efektów uczenia się.

Podsumowując, zdaniem ZO PKA istnieje możliwość identyfikacji efektów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym (np. w programie wymiany Erasmus+, przeniesienia z innej uczelni) oraz ich adekwatności do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku studiów i kwalifikacji uzyskiwanych w wyniku jego ukończenia. Ponadto, informacje o wymaganiach stawianych kandydatom na studia na ocenianym kierunku i kryteriach uwzględnianych w postępowaniu kwalifikacyjnym, zasadach potwierdzania efektów uczenia się, uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także zasadach dyplomowania są dostępne, kompletne, aktualne, rzetelne, zrozumiałe i zgodne z potrzebami kandydatów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Plan studiów dla ocenianego kierunku, formy i organizacja zajęć, a także czas trwania kształcenia umożliwiają studentom osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia. W niewłaściwy sposób oszacowano jednak nakład pracy studenta. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku nie jest w pełni zgodny z zakładanymi efektami kształcenia, choć w zdecydowanej większości uwzględnia aktualny stan wiedzy w zakresie obszarów, dziedzin i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia, w tym wyniki prowadzonych w jednostce badań naukowych w dziedzinach nauki związanych z tym kierunkiem studiów. Stosowane metody kształcenia są zorientowane na studenta, motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, a tym samym umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

System sprawdzania i oceniania zapewnia monitorowanie postępów w uczeniu się, umożliwia rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia, stosowane metody sprawdzania i oceny są zorientowane na studenta,

umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów kształcenia oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się.

Zakres i poziom efektów kształcenia uzyskanych przez studentów jest weryfikowany w szczególności poprzez prace etapowe i egzaminacyjne, projekty, prace dyplomowe. Brakuje możliwości weryfikacji uzyskanych efektów kształcenia w ramach praktyk zawodowych.

W jednostce są stosowane formalnie przyjęte i opublikowane zasady rekrutacji kandydatów, a także zasady zaliczania kolejnych etapów studiów, w tym dyplomowania, zasady uznawania efektów i okresów kształcenia, jak też zasady uznawania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

Mocne strony:

1. wybór nauki drugiego języka obcego (hiszpańskiego lub niemieckiego) w ramach zajęć fakultatywnych, przewidzianych w planie studiów I stopnia

Słabe strony:

1. niewłaściwe oszacowanie nakładu pracy studenta dla poszczególnych modułów zajęć w przedmiotach zawartych w planach studiów I i II stopnia na ocenianym kierunku (nieuwzględnienie pracy własnej w planach studiów I stopnia i znikomy odsetek pracy własnej uwzględniony w planach studiów II stopnia);
2. nieprawidłowe przypisanie punktów ECTS dla przedmiotu Wychowanie fizyczne;
3. brak potwierdzania efektów kształcenia, w szczególności w zakresie umiejętności, osiągniętych przez studenta w ramach praktyk zawodowych w Karcie praktyk zawodowych;
4. brak możliwości weryfikacji wszystkich zakładanych efektów kształcenia dla większości przedmiotów uwzględnionych w planach studiów, ponieważ przedmioty zawierają zbyt mało treści programowych spójnych z przypisanymi efektami kształcenia;
5. nieprzestrzeganie wymogów formalnych, stawianych pracom dyplomowym, określonych w zasadach pisanie pracy licencjackiej/magisterskiej, a także brak formalnych regulacji w tym zakresie (zasady pisanie prac nie obowiązują na podstawie uchwały Rady Wydziału)
6. brak regulacji prawnych dotyczących uzyskiwania zgody Komisji Bioetycznej na prowadzenie badań do celów pracy dyplomowej.

Dobre praktyki

1. możliwość kształcenia się w zakresie dwóch języków obcych w ramach studiów I stopnia

Zalecenia

1. właściwe oszacowanie nakładu pracy studenta, zgodnie z wymogami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym dla poszczególnych przedmiotów w planach studiów I i II stopnia, uwzględniające pracę własną studenta
2. nieprzypisywanie punktów ECTS dla przedmiotu Wychowanie fizyczne;
3. opracowanie nowej koncepcji praktyk zawodowych na studiach I i II stopnia poprzez: przypisanie im kierunkowych efektów kształcenia, opracowanie instrukcji (programu) określającej czynności wykonywane przez studentów w odniesieniu do sformułowanych

- efektów kształcenia oraz opracowanie metod i narzędzi weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych podczas praktyk;
4. wykorzystywanie zaliczenia ustnego jako metody weryfikacji efektów kształcenia w obecności obserwatora w osobie innego nauczyciela akademickiego lub studenta;
  5. przeprowadzenie korekty sylabusów do wszystkich przedmiotów na studiach I i II stopnia pod względem zgodności treści programowych z efektami kształcenia sformułowanymi dla tych przedmiotów;
  6. egzekwowanie przez promotorów wymogów formalnych i merytorycznych, stawianych pracom dyplomowym, określonych w zasadach pisania pracy licencjackiej/magisterskiej, a także ustanowienie ich w formie uchwały Rady Wydziału;
  7. wprowadzenie regulacji prawnych dotyczących konieczności uzyskania zgody Komisji Bioetycznej na prowadzenie badań do celów pracy dyplomowej.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1 .Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2.Publiczny dostęp do informacji

3.1. W Uczelni funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia, który zgodnie z uchwałą Senatu działa na podstawie Uchwały Nr 50/2012 Senatu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 26 listopada 2012 r. w sprawie wprowadzenia na Gdańskim Uniwersytecie Medycznym Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Za funkcjonowanie USZJK odpowiada Senacka Komisja ds. Zapewnienia Jakości GUMed, która ściśle współpracuje z: Wydziałowymi Komisjami ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, Biurem ds. Kształcenia, Senacką Komisją Rozwoju Uczelni, Senacką Komisją Spraw Studenckich i Studiów Doktoranckich, Senacką Komisją Oceny Nauczycieli Akademickich. Dziekan organizuje system zapewnienia jakości kształcenia na swoim Wydziale, powołując członków Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Przewodniczącym Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia jest Dziekan Wydziału lub osoba wyznaczona przez Dziekana po uzyskaniu akceptacji Rady Wydziału.

W ramach Wydziałowej Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia działają następujące zespoły: ds. monitorowania i oceny efektów kształcenia, ds. współpracy z interesariuszami - współpracujący z Radą pracodawców; ds. infrastruktury dydaktycznej i naukowej, ds. monitorowania losów absolwentów - współpracujący z Akademickim Centrum Karier. W obrębie każdego z kierunków studiów Dziekan powołuje Zespół ds. Jakości Kształcenia, w skład którego wchodzi: kierownicy kierunków studiów, opiekunowie poszczególnych lat studiów, przedstawiciele Samorządu Studenckiego i Samorządu Doktorantów. Do zadań powołanej Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia należy: analiza, ocena i doskonalenie efektów kształcenia, doskonalenie udziału interesariuszy w określaniu i współtworzeniu efektów kształcenia, identyfikowanie efektów kształcenia na rynku pracy, ocena działalności naukowej jednostki w zakresie obszaru wiedzy związanej z kształceniem, analiza i ocena infrastruktury dydaktycznej i naukowej, analiza i ocena form i zakresu wsparcia administracyjnego i socjalnego studentów, doskonalenie systemu informacyjnego Uczelni oraz doskonalenie efektywności działań naprawczych.

Monitorowanie i przegląd programu kształcenia kierunku „zdrowie publiczne” odbywa się co roku przez kierownika kierunku, z udziałem asystenta kierunku oraz przedstawicieli studentów. Okresowe przeglądy i doskonalenie programu dokonywane są przez: analizę programu studiów pod względem jego zgodności z aktualnymi przepisami prawnymi; analizę systemu naliczania punktów ECTS i jego adekwatności w ramach poszczególnych przedmiotów do nakładu pracy po stronie studenta; weryfikację spełniania wymagań w zakresie minimum kadrowego i kwalifikacji posiadanych przez wykładowców prowadzących zajęcia na kierunku; analizę wyników monitoringu losów absolwentów; rozważanie opinii i uwag interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych; ocenę spójności programu z misją i strategią uczelni, jak również opisem sylwetki absolwenta i ogólnej koncepcji kształcenia na GUMed.

Na Wydziale co kadencję jest powoływana Komisja Planów i Programów Nauczania dla poszczególnych kierunków studiów. W skład tej komisji wchodzi przedstawiciele studentów danego kierunku studiów. Podczas posiedzenia Komisji omawiane są plany nauczania na następny rok akademicki, studenci mają możliwość wyrażenia opinii i zgłoszenia swoich uwag. Plany nauczania zatwierdzone przez Komisję Planów i Programów są przedkładane Radzie Wydziału, która ostatecznie je akceptuje. Zgodnie z ostatnim protokołem posiedzenia Komisji z dnia 1 lutego 2017 r. plany studiów nie uległy zmianie i będą kontynuowane w latach akademickich 2017/2018 i 2019/2020. Studenci przez swoich przedstawicieli w Samorządzie Studenckim uczestniczą w procesie tworzenia i weryfikacji kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia (udział w Komisji Planów i Programów Nauczania). Modyfikacje programu kształcenia są zatwierdzane przez Radę Wydziału, opiniowane uprzednio Samorząd Studencki.

Zgodnie deklaracjami Wydziału na kierunku „zdrowie publiczne” dokonywana jest także ocena zgodności efektów kształcenia realizowanych w ramach poszczególnych modułów z efektami kierunkowymi (analiza treści sylabusów i ich powiązania z programem studiów), ocena poprawności doboru narzędzi walidacji efektów kształcenia założonych w danym programie kształcenia (metody weryfikacji i rodzaj EK); analiza osiągniętych efektów kształcenia w ramach praktyk studenckich i ich przydatności do pełnienia roli zawodowej – na podstawie m.in. rozmów z pracodawcami i wyników ewaluacji studentów przez jednostki prowadzące praktyki (zaliczenia końcowe praktyczne i z zakresu posiadanej wiedzy), ocena zgodności założonych efektów kształcenia z oczekiwaniami interesariuszy wewnętrznych np. studentów i zewnętrznych np. potencjalnych pracodawców, a także analizę rozkładu ocen z zaliczeń i egzaminów, przegląd jakości prac dyplomowych i prawidłowości stosowania zasad ich oceniania, analizę efektywności kończenia studiów, skali odsiewu i jego przyczyn. W przypadku w pierwszej z wyżej wspomnianych procedur oceny zgodności efektów kształcenia realizowanych w ramach poszczególnych modułów z efektami kierunkowymi podczas wizytacji przedstawiono jedynie korespondencje mailową z 20 czerwca 2017 r. z zestawem kierunkowych efektów kształcenia, które nie znalazły się w żadnym z sylabusów. Nie przedstawiono dokumentacji o działaniach jakie podjęto w opisanym kwestii. W przypadku pozostałych wymienionych procedur w trakcie wizytacji nie przedstawiono żadnych informacji o ich realizacji i wnioskach z nich płynących.

Na ocenianym kierunku przeprowadzana jest ankieta dydaktyczna oceny nauczyciela akademickiego, w której zbierane są informacje odnośnie aspektów organizacji zajęć, ich

poziomu merytorycznego i postawy nauczyciela akademickiego. Studenci nie mają również możliwość oceny stosowanych zasad oceniania poprzez udział w ankiecie badania oceny nakładu pracy studenta. Podczas wizytacji nie przedstawiono jednak wniosków wynikających z tych ankiet dla nauczycieli prowadzących kształcenie na ocenianym kierunku.

W Uczelni prowadzi się monitoring losów zawodowych absolwentów poprzez badanie ankietowe, skierowane do absolwentów kierunku. W badaniu absolwenci mają możliwość oceny programu studiów, jednakże informacje te nie są analizowane przez jednostki zajmujące się jakością kształcenia na Wydziale. Uczelnia analizuje badanie ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych.

Należy zauważyć, że na kierunku „zdrowie publiczne” nie są dokonywane hospitacje zajęć dydaktycznych. Uczelnia nie ma odgórnej procedury hospitacji (jest w trakcie opracowywania), jednak na innych kierunkach na Wydziale Nauk Zdrowiu i w GUMed prowadzone są hospitacje zajęć dydaktycznych na postawie narzędzi opracowanych przez kierowników kierunków.

Brak realizacji powyższych procedur i przeglądu kompleksowego planów i programu studiów potwierdzają opisane w raporcie zastrzeżenia dotyczące sylabusów, punktacji ECTS, dokumentacji praktyk oraz kadry stanowiącej minimum kadrowe.

3.2. Informacje dla studentów o procesie i programie kształcenia dostępne są w wersji elektronicznej za pośrednictwem strony internetowej (system Extranet, do którego studenci otrzymują dostęp w dniu immatrykulacji) W Extranecie studenci mają dostęp do stron przedmiotów, gdzie zamieszczane są sylabusy, materiały dydaktyczne i ogłoszenia (Regulamin studiów przewiduje, że student ma obowiązek korzystać z tej formy informacji). Ponadto informowanie studentów w zakresie procesu kształcenia oraz w odniesieniu do programu kształcenia odbywa się podczas spotkań z opiekunem roku (spotkanie odbywa się na początku roku akademickiego, jak również systematycznie na Radach pedagogicznych, które organizowane są raz na semestr), pierwszych zajęć rozpoczynających cykl nauczania danego przedmiotu. Dodatkowo w sieci Extranet funkcjonuje program *e-Dziekanat*, który stwarza możliwość wglądu studenta w uzyskiwane wyniki (zarówno w zakresie ocen cząstkowych, jak i zaliczeń, czy wyników egzaminów) oraz przekazywanie informacji zainteresowanej grupie studentów przez prowadzącego zajęcia. Ponadto na dyżurach wykładowców studenci mają możliwość odbycia dodatkowej konsultacji – zarówno merytorycznej dotyczącej konkretnego zagadnienia, jak i organizacyjnej, np. dotyczącej sposobu zaliczenia przedmiotu itp. Zakłady prowadzą także tradycyjne gabloty ogłoszeń, w których udostępniane są najważniejsze informacje (przede wszystkim sylabusy, terminy dyżurów) dotyczące danego zakładu i nauczanych przedmiotów. Raporty z działań jednostek odpowiedzialnych za jakość kształcenia na Wydziale nie są publikowane na stronie internetowej Jednostki.

Na Wydziale nie jest prowadzona kompleksowa ocena dotycząca informacji na temat procesu dydaktycznego i programu studiów na kierunku „zdrowie publiczne” z punktu widzenia różnych grup odbiorców. Jedynie studenci mogą ogólnie ocenić dostęp do informacji publicznej w ramach badania diagnozy stanu Uczelni. W opinii obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym studentów dostęp do informacji publicznych jest adekwatny do ich potrzeb.

Uzasadnienie

W ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia funkcjonującego w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym opracowywano procedury projektowania, monitorowania i przeglądów programów kształcenia. Podczas wizytacji nie przedstawiono jednak informacji potwierdzających, że są one stosowane na ocenianym kierunku. Na kierunku „zdrowie publiczne” prowadzona była tylko analiza porównawczej wybranych obszarów nauczania w porównaniu z innymi uczelniami

z Polski oraz z zagranicy, która wykonana została blisko 4 lata temu. Brak realizacji procedur służących jakości kształcenia i kompleksowego przeglądu planu i programu studiów potwierdzają opisane w niniejszym raporcie zastrzeżenia dotyczące sylabusów, punktacji ECTS, dokumentacji praktyk oraz kadry stanowiącej minimum kadrowe.

Ponadto na Wydziale nie jest prowadzona ocena dotycząca informacji na temat procesu dydaktycznego i programu studiów na kierunku „zdrowie publiczne” z punktu widzenia różnych grup odbiorców.

Dobre praktyki:

Przeprowadzanie analizy porównawczej wybranych obszarów nauczania na kierunku „zdrowie publiczne” w odniesieniu do innych uczelni z Polski oraz z zagranicy.

Zalecenia:

1. Wdrożenie na kierunku procedur USZJK służących jakości kształcenia i kompleksowego przeglądu planu i programu studiów.
3. Wprowadzenie oceny dotyczącej informacji na temat procesu dydaktycznego i programu studiów na ocenianym kierunku z punktu widzenia różnych grup odbiorców.
3. Rozpoczęcie cyklicznych hospitacji zajęć dydaktycznych.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2. Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1. Wskazane przez Uczelnię minimum kadrowe na kierunku zdrowie publiczne na studiach I stopnia stanowi 10 nauczycieli akademickich, w tym: 3 samodzielnych nauczycieli akademickich, tj.: 1 dr hab. n. med., 1 dr hab. n. fiz. i 1 dr hab. n. hum oraz 6 osób ze stopniem naukowym doktora nauk medycznych i 1 osoba ze stopniem naukowym dr nauk o zdrowiu.

Do minimum kadrowego na studiach I stopnia nie zaliczono 2 samodzielnych pracowników nauki (dr hab. n. fiz. oraz dr hab. n. hum.) z uwagi na brak dorobku naukowego zapewniającego realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie dziedzin i dyscyplin, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku (tj. w obszarze nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, dziedzina nauk o zdrowiu).

Wskazane przez Uczelnię minimum kadrowe na studiach II stopnia stanowi 12 nauczycieli akademickich, w tym: 6 samodzielnych pracowników nauki, tj.: 1 prof. dr hab. n.

chem., 1 prof. dr hab. n. farm., 1 dr hab. n. fiz. i 2 dr hab. n. med. oraz 6 osób ze stopniem dr n.medycznych.

Do minimum kadrowego na studiach II stopnia nie zaliczono 2 ~~3~~ samodzielnych pracowników nauki (prof. dr hab. n. farm. i dr hab. n. fiz.) z uwagi na brak dorobku naukowego zapewniającego realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie dziedzin i dyscyplin, do których odnoszą się efekty kształcenia (tj. w obszarze nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, dziedzina nauk o zdrowiu).

Dorobek naukowy pozostałych nauczyciele akademickich tworzących minimum kadrowe, zarówno na studiach I, jak i II stopnia mieści w obszarze nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej, w dziedzinie nauk o zdrowiu, tj. w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów – do którego odnoszą się efekty kształcenia.

Kadrę dydaktyczną realizującą zajęcia na wizytowanym kierunku studiów stanowią nauczyciele, którzy posiadają właściwe kwalifikacje, duże doświadczenie dydaktyczne i zawodowe zdobyte poza Uczelnią związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku, ściśle związane z naukami medycznymi i naukami o zdrowiu, w szczególności ze zdrowiem publicznym, co umożliwia realizację efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, jak również prowadzenie na wysokim poziomie działalności naukowej w dziedzinach nauk medycznych i nauk o zdrowiu.

Należy podkreślić, że wielu z nich to osoby, które stworzyły i prowadzą szkolenia specjalizacyjne, umożliwiające uzyskanie tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia: promocja zdrowia i edukacja zdrowotna, zdrowie publiczne, zdrowie środowiskowe.

4.2. Uczelnia, zarówno w Raporcie samooceny, jak również podczas wizytacji ZO PKA, pomimo wielokrotnych próśb nie udostępniła kompletnych danych dotyczących obsady wszystkich zajęć dydaktycznych wynikających z planów studiów, przewidzianych do realizacji na studiach I, jak i II stopnia oraz pełnej informacji o kompetencjach dydaktycznych i dorobku naukowym niektórych nauczycieli realizujących wskazane niżej zajęcia dydaktyczne na wizytowanym kierunku studiów.

Studia I stopnia: Podstawy ekonomii (I rok), Podstawy administracji publicznej (II rok):
Specjalność: Koordynacja świadczeń medycznych z elementami E-zdrowia – II rok studiów:
Koordynacja pracy zespołowej, Zarządzanie jednostkami ochrony zdrowia

Studia II stopnia: Zarządzanie zasobami ludzkimi (I rok)

Specjalność: Zarządzanie w systemie ochrony zdrowia

I rok studiów: Nowoczesne koncepcje zarządzania i zarządzanie strategiczne w służbie zdrowia, Zdrowie psychiczne i seksualne

II rok studiów: Organizacja opieki psychiatrycznej w Polsce, Przywództwo i delegowanie

Specjalność: Zarządzanie programami zdrowotnym

II rok studiów: Podstawy analiz farmakoekonomicznych, Komunikacja interpersonalna i podstawy psychoterapii, Organizacja opieki psychiatrycznej w Polsce

Specjalność: Zdrowie środowiskowe i BHP

I rok studiów: Ergonomia, higiena i psychologia pracy

Uczelnia nie udostępniła ZO PKA danych o obsadzie zajęć dydaktycznych podanych niżej przedmiotów, zarówno na studiach I, jak i II stopnia:

Studia I stopnia:

III rok studiów: Ocena technologii medycznych, Podstawy farmakologii i gospodarki lekiem, Gospodarowanie odpadami medycznymi, Podstawy medycyny pracy, System ratownictwa medycznego i zabezpieczenia sytuacji kryzysowych, Teoria kierowania, Wystąpienia publiczne, Międzynarodowe problemy zdrowia

Specjalność: Opieka długoterminowa z elementami telemedycyny

II rok studiów: Psychologia i komunikacja społeczna, Finanse publiczne w systemie zabezpieczenia medyczno-społecznego, Sprawowanie nadzoru sanitarno-epidemiologicznego, Edukacja zdrowotna, Opieka hospicyjna, Patologie społeczne, Pomoc społeczna w Polsce, Ekonomia chorób przewlekłych, Działalność gospodarcza w opiece społecznej, Opieka zintegrowana w leczeniu chorób przewlekłych, Podstawy geriatry, Podstawy telemedycyny, Podstawy dietetyki, Współpraca z podstawową opieką zdrowotną, Studium przypadku;

III rok studiów: Prawa pacjenta w opiece stacjonarnej i domowej, Samorządowa polityka zdrowotna, Dokumentacja w opiece zintegrowanej, Psychiczne funkcjonowanie osoby starszej i niepełnosprawnej, Psychologiczne wsparcie opiekunów osób przewlekle chorych, Pomoc instytucjonalna dla osób starszych i przewlekle chorych, Żywnienie osób starszych i przewlekle chorych, Zarządzanie jakością w opiece długoterminowej, Metody oceny jakości życia pacjentów z chorobą przewlekłą, Zarządzanie projektami w opiece zintegrowanej, Podstawy fizjoterapii schorzeń przewlekłych, Aktywizacja osób starszych, Wybrane elementy socjologii śmierci, Narzędzia IT w opiece nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi, Organizacja przestrzeni życiowej przewlekle chorego, Case study

Specjalność: Koordynacja świadczeń medycznych z elementami E-zdrowia – III rok studiów: Prawa pacjenta, Narodowe i międzynarodowe strategii e-zdrowia, Ekonomia zdrowia – ile kosztuje chorowanie, Media społecznościowe w ochronie zdrowia, Komunikowanie w procesie pracy, Medycyny translacyjna, Koordynacja opieki wysokospecjalistycznej, Zarządzanie jakością w koordynacji świadczeń medycznych, Źródło informacji medycznych, Zamówienia publiczne, Zarządzanie projektami w systemie zdrowia, Podstawy farmakoekonomiki, Zarządzanie zmianą, Case study

Studia II stopnia

Specjalność: Zarządzanie w systemie ochrony zdrowia – I rok studiów: Kontraktowanie i rozliczanie świadczeń medycznych

Specjalność: Zarządzanie programami zdrowotnym – I rok studiów: Informatyka – obsługa danych komputerowych, Pedagogika wybranych grup społecznych, Polityka żywienia, Prewencja patologii społecznych, Proces transformacji w systemie ochrony zdrowia, Psychologia wybranych grup społecznych, Psychologia zachowań zdrowotnych, Zdrowie psychiczne i seksualne

Brak informacji ze strony Uczelni o obsadzie zajęć dydaktycznych uniemożliwia dokonanie pełnej oceny prawidłowości obsady zajęć dydaktycznych, uwzględniając zgodność dorobku naukowego i kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich z dyscyplinami naukowymi, z którymi te zajęcia są powiązane.

Także brak informacji o kompetencjach dydaktycznych i dorobku naukowym niektórych nauczycieli, uniemożliwia również dokonanie oceny prawidłowości obsady zajęć dydaktycznych i zapewnienia realizacji programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie dziedzin i dyscyplin, do których odnoszą się efekty kształcenia.

Obsada pozostałych zajęć realizowanych na wizytowanym kierunku jest prawidłowa - nauczyciele prowadzący poszczególne przedmioty mają do tego właściwe kwalifikacje.

Liczba, jak również kwalifikacje wykazanych nauczycieli akademickich spoza minimum kadrowego prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku są właściwe w stosunku do założonych efektów kształcenia. Nauczyciele akademicy posiadają zarówno dorobek naukowy, jak i znaczące doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią zgodne z realizowanymi efektami kształcenia.

Wykazani przez Uczelnię nauczyciele akademicy prowadzą zajęcia zgodnie ze swoim dorobkiem naukowym. Posiadają znaczące doświadczenie dydaktyczne, co znalazło wyraz w pozytywnej ocenie zajęć hospitowanych przez ZO PKA. Zwraca także uwagę prawidłowy dobór metod dydaktycznych na hospitowanych zajęciach, zastosowany przez nauczycieli akademickich, uwzględniający nie tylko specyfikę efektów kształcenia, ale także aktywizację studentów. Kompetencje poszczególnych nauczycieli akademickich pozwalają także na rzetelną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia w ramach prowadzonych przez nich przedmiotów.

Wielu nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku jest również współautorami podręczników akademickich wykorzystywanych w toku nauczania.

4.3. Podstawowym celem polityki kadrowej prowadzonej wobec nauczycieli akademickich jest podejmowanie działań skierowanych na zapewnienie kadry dydaktycznej, niezbędnej do realizacji wysokiej jakości procesu dydaktycznego w Uniwersytecie Medycznym, zatrudnianie bardzo dobrze wykształconych dydaktyków, naukowców, współpracę naukową z instytucjami krajowymi i międzynarodowymi oraz umożliwienie pracownikom naukowym udziału w międzynarodowych szkoleniach, konferencjach i badaniach naukowych.

Zasady zatrudniania, oceniania i przyznawania awansów naukowych i dydaktycznych nauczycieli akademickich reguluje zapis Uchwały nr 2/2015 Senatu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 19 stycznia 2015 r. w sprawie postępowania przy awansach nauczycieli

akademickich na stanowiska pracowników naukowo-dydaktycznych i naukowych oraz przy ubieganiu się o stopnie i tytuł naukowy.

Pracownicy podlegają ocenie okresowej, a w przypadku zatrudnienia realizowane są procedury konkursowe. Nauczyciele akademicy GUMed mają możliwości rozwijania własnych kompetencji dydaktycznych. Uczelnia umożliwia również rozwój zawodowy nauczycieli akademickich partycypując w kosztach kursów doształcających oraz szkoleniach specjalizacyjnych. Reguluje to Zarządzenie Nr 33/2010 Rektora Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 10 sierpnia 2010r.

Nauczyciele mogą uczestniczyć w konferencjach, warsztatach, szkoleniach, a Uczelnia partycypuje w kosztach z nimi związanych. Uczelnia partycypuje w kosztach prowadzonych przez nauczycieli akademickich badań naukowych oraz w przypadku publikowania wyników w czasopismach naukowych autorzy mogą ubiegać się o sfinansowanie publikacji.

O jakości kadry świadczy wysoka dynamika uzyskiwania przez pracowników Wydziału kolejnych stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego oraz tytułu naukowego profesora.

W latach 2010 – 2017, na WNoZ z OP i IMMIT, GUMed.:

- stopień naukowy doktora na WNoZ uzyskało 120 osób (80 osób w dziedzinie nauk medycznych dyscyplina medycyna i 40 osób w dziedzinie nauk o zdrowiu)
- stopień naukowy doktora habilitowanego nauk o zdrowiu na WNoZ uzyskało 5 osób
- stopień doktora habilitowanego spoza WNoZ uzyskało 26 osób (15 osób w dziedzinie nauk medycznych, 7 osób w dziedzinie nauk o zdrowiu, 1 osoba w dziedzinie nauk farmaceutycznych, 1 osoba w dziedzinie nauk humanistycznych – historia, 1 osoba w dziedzinie nauk społecznych – psychologia, 1 osoba w dziedzinie nauk o kulturze fizycznej)
- tytuł naukowy profesora uzyskało, poza WNoZ, 9 osób (7 - w dziedzinie nauk medycznych, 1 - w dziedzinie nauk chemicznych, 1 - w dziedzinie nauk o kulturze fizycznej),

w tym spośród kadry dydaktycznej realizującej zajęcia na kierunku zdrowie publiczne, stopnie i tytuł naukowy uzyskało:

- stopień doktora – ogółem 17osób (w tym na WNoZ 10 osób)
- stopień doktora habilitowanego – ogółem 10 osób (w tym na WNoZ 2 osoby)
- tytuł profesora – 3 osoby, spoza WNoZ

W zakresie polityki kadrowej Uczelnia podejmuje działania zmierzające do zagwarantowania stałego rozwoju zawodowego pracowników naukowych, naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych, poprawy stabilności warunków zatrudnienia pracowników, zapewnienia pracownikom naukowym i dydaktycznym na każdym etapie kariery zawodowej możliwości czerpania korzyści z wykorzystania swoich wyników w zakresie badań i rozwoju, poprzez ochronę prawną, w tym przede wszystkim ochronę praw własności intelektualnej.

Narzędziami realizującymi ocenę jakości kadry nauczającej są także oceny zajęć dydaktycznych dokonywane przez studentów, w corocznej ankiecie dydaktycznej, której podlegają:

- organizacja zajęć: punktualność prowadzącego, czytelny program zajęć, podane dodatkowe źródła informacji, jasne kryteria i forma zaliczenia/egzaminu, dostępność regulaminu dydaktycznego i pomocniczych materiałów dydaktycznych w extranecie, możliwość kontaktu z prowadzącym zajęcia;
- poziom merytoryczny: koncepcja i forma zajęć, komunikatywność prowadzącego, atrakcyjność zajęć, jasny cel każdego zajęcia, przygotowanie nauczyciela do zajęć;
- klimat społeczny - postawa nauczyciela: życzliwość, szacunek dla studenta, atmosfera podczas zajęć.

Ocena studencka dołączana jest do dokumentów oceny okresowej nauczyciela akademickiego.

Studenci mają możliwość nagradzania najwyżej ocenianego nauczyciela nagrodą „Amicus studentis”.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uczenia nie spełnia warunków minimum kadrowego dla studiów I i II stopnia na kierunku zdrowie publiczne o profilu ogólnoakademickim., określonych w § 12, ust. 1 pkt. 1 lit. a oraz pkt. 2 rozporządzenia MNiSW z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. 2016, poz. 1596 z późn. zm.).

Do minimum kadrowego na studiach I stopnia brakuje dwóch samodzielnych pracowników naukowych, a na studiach II stopnia - o trzech samodzielnych pracowników naukowych, których dorobek naukowy powinien odpowiadać obszarowi wiedzy i dziedzinie nauki, do których zostały przypisane kierunkowe efekty kształcenia.

Różnorodność struktury kwalifikacji, zakresu i specyfiki dorobku naukowego oraz doświadczenia w prowadzeniu badań naukowych kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku zapewniają możliwości osiągnięcia przez studentów wszystkich zakładanych efektów kształcenia.

W zakresie polityki kadrowej Uczelnia podejmuje działania zmierzające do zagwarantowania stałego rozwoju zawodowego pracowników naukowych, naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych, poprawy stabilności warunków zatrudnienia pracowników, zapewnienia pracownikom naukowym i dydaktycznym na każdym etapie kariery zawodowej możliwość czerpania korzyści z wykorzystania swoich wyników w zakresie badań i rozwoju.

Mocne strony

Pracownicy wykazują dużą aktywność naukową, co ma przełożenie na wyniki ostatniej oceny parametrycznej Wydziału Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej, który otrzymał kategorię naukową A.

Słabe strony

Brak hospitacji zajęć dydaktycznych jako narzędzia do oceny kadry dydaktycznej.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

1. Konieczne jest uzupełnienie minimum kadrowe na studiach I stopnia o dwóch samodzielnych pracowników naukowych, a na studiach II stopnia - o trzech samodzielnych pracowników naukowych, których dorobek naukowy odpowiada obszarowi wiedzy i dziedzinie nauki, do których zostały przypisane kierunkowe efekty kształcenia.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Współpraca wizytowanego kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest dobra, chociaż niesformalizowana. Pracodawcy obecni na spotkaniu – przedstawiciele Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego, Urzędu Miasta Gdańsk, wojewódzkiego Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia, Polskiego Towarzystwa Programów Zdrowotnych oraz przedstawiciel z jednostki POZ - ocenili współpracę z władzami kierunku jako bardzo dobrą, stwierdzili jednak, że mimo bardzo dobrych nieformalnych kontaktów z Wydziałem, nie mają poczucia realnego wpływu na koncepcję kształcenia i program studiów. Interesariusze zewnętrzni uczestniczą w realizacji praktyk zawodowych oraz angażują studentów do uczestniczenia w programach profilaktycznych i zdrowotnych np. „Picie wody z kranu zamiast Coli” oraz warsztatów dla opieki skoordynowanej nad pacjentem we współpracy z Urzędem Miasta Gdańsk. NFZ angażował studentów wizytowanego kierunku do współpracy w programach profilaktyki raka sutka i raka szyjki macicy. Natomiast Polskie Towarzystwo Programów Zdrowotnych bardzo ściśle współpracujące z ocenianym Wydziałem i angażuje obecnie 4 studentów oraz absolwentów w programie "Profilaktyka palenia tytoniu", „Trzeci wiek w zdrowiu” oraz „Profilaktyka otyłości u dzieci”. Współpraca przy tym ostatnim programie zaowocowała powstaniem kilku prac magisterskich: „Profilaktyka nadwagi i otyłości u dzieci w klasach nauczania początkowego”, czy „Współczesne metody leczenia nadwagi i otyłości”. Interesariusze zewnętrzni zatrudniają absolwentów i widzą nadal rosnące zapotrzebowanie na absolwentów ocenianego kierunku, np. w tzw. opiece zintegrowanej nad pacjentem, czy przy realizacji regionalnych programów zdrowotnych. Pracodawcy oceniają przygotowanie studentów kierunku zdrowie publiczne jako bardzo dobre, zwracają jednak uwagę na zbyt małą ilość godzin praktyk zawodowych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Współpracę ocenianego kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym ZO PKA ocenił jako bardzo dobrą. Interesariusze zewnętrzni aktywnie uczestniczą nie tylko w organizacji praktyk zawodowych i weryfikacji efektów kształcenia, ale również aktywizują studentów w programy zdrowotne. Na Wydziale w 2016 roku został powołany Zespół ds. współpracy z interesariuszmi zewnętrznymi. Mimo to władze Wydziału Zdrowie Publiczne nie angażują pracodawców w aktywne tworzenie koncepcji kształcenia, czy weryfikacji programów, co mogłoby przełożyć się na podnoszenie jakości kształcenia wizytowanym kierunkiem.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

1. Włączenie pracodawców w prace Zespołu ds. współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w celu aktywnego uczestniczenia w podnoszeniu jakości kształcenia ocenianego kierunku.

Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Kształcenie na studiach pierwszego i drugiego stopnia zakłada wprowadzenie studentów w zagadnienia dotyczące zdrowia publicznego, w kontekście ogólnoswiatowym. Koncepcja kształcenia realizowana przez Uczelnię jest tworzona i podlega modyfikacji w oparciu o wzory zaczerpnięte ze współpracy z wiodącą w zakresie kształcenia w obszarze zdrowia publicznego organizacją międzynarodową *The Association of Schools of Public Health in European Region* (ASPHER) oraz jej członków (uczelni, wydziałów i kierunków szkół wyższych), kształcących studentów wszystkich poziomów w dziedzinie zdrowia publicznego.

Program studiów na kierunku zdrowie publiczne układany był zgodnie z rekomendacjami i zaleceniami APSHER, uwzględniając obszary wiedzy, zalecane przez tą organizację. Pod uwagę wzięto między innymi programy innych członków ASPHER, m.in. *London School of Hygiene and Tropical Medicine* (LSHTM).

Uczelnia, poprzez zaangażowanie Zakładu Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, kierującego procesem dydaktycznym w zakresie zdrowia publicznego, jest członkiem ASPHER, stowarzyszenia działającego poprzez wskazane niżej grupy robocze:

- WORKING GROUP ON INNOVATION & GOOD PRACTICE IN PUBLIC HEALTH EDUCATION,
- WORKING GROUP ON UNDERGRADUATE PROGRAMMES IN PUBLIC HEALTH
- WORKING GROUP ON DOCTORAL PROGRAMMES AND RESEARCH CAPACITIES
- WORKING GROUP ON PUBLIC HEALTH ETHICS
- V4 (VISEGRAD)WORKING GROUP,
- WORKING GROUP ON EDUCATION FOR GLOBAL PUBLIC HEALTH,

z których każda dostarcza odrębną perspektywę na wybrany aspekt kształcenia profesjonalistów w zakresie zdrowia publicznego.

Ponadto Jednostka współpracuje w zakresie przygotowania nowych ofert kształcenia w zakresie zdrowia publicznego z Flensburg University of Applied Sciences (FUAS), który stworzył na studiach II stopnia kierunek eHealth. W tym zakresie Uczelnia zawarła umowę z FUAS i współpraca jest obecnie realizowana poprzez wizyty studyjne zmierzające do uruchomienia kierunku/poszerzenia programu obecnych studiów o problemy e-Zdrowia.

Jednostka w ramach Zakładu Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej utworzyła Pracownię "Centrum Zintegrowanej Opieki i e-Zdrowia", która we współpracy z ww. Partnerami oraz Universitätsklinikum Carl Gustav Carus Dresden, Norwegian Centre for

Integrated Care & Telemedicine (NST), podjęła się próby stworzenia programu dla studiów I stopnia uwzględniających kształcenie w nowych specjalizacjach zdrowia publicznego.

Realizowana jest również współpraca z University of Applied Sciences w Flensburgu w ramach programu ERASMUS i ERASMUS+. W ciągu ostatnich 5 lat odbyło się kilka wymiennych wizyt szkoleniowych, w ramach których następowała wymiana doświadczeń w zakresie nauczania na kierunku ZP, zwłaszcza w obszarze ekonomiki zdrowia i zarządzania.

Na Wydziale powołany jest Koordynator Wydziałowy Erasmus +

W latach 2014-2017 pięciu nauczycieli z kierunku Zdrowia Publicznego uczestniczyło w programie wymiany w ramach Programu Erasmus+ w celu przeprowadzenia wykładów.

Natomiast w przypadku studentów z kierunku zdrowie publiczne były tylko dwa wyjazdy na praktykę: Policlinico Umberto di Roma – Włochy; King's College Hospital London - Wlk. Brytania.

Należy podkreślić, że w ramach aktywności międzynarodowej – było zrealizowanych 57 aktywnych udziałów nauczycieli i 9 studenckich w konferencjach międzynarodowych.

W programie studiów realizowane są przedmioty, których treść obejmuje problematykę zdrowia w kontekście międzynarodowym - z zakresu międzynarodowych problemów zdrowia i ujęcia zdrowia publicznego w kontekście globalnym: „Międzynarodowe problemy zdrowia”, „Narodowe i międzynarodowe strategie e-zdrowia”, „Efektywne strategie walki z epidemią palenia tytoniu rekomendowane przez WHO”.

Oceniany program studiów nie przewiduje realizacji zajęć w języku obcym, jak również nie ma oferty dla studentów zagranicznych, co w znaczny sposób utrudnia proces umiędzynarodowienia kształcenia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Pracownicy reprezentujący kierunek realizują programy współpracy międzynarodowej, zarówno studenci, jak i pracownicy mają możliwość skorzystania z międzynarodowych programów wymiany. Uczelnia zapewnia możliwość nauki języka obcego.

Mocne strony

Brak

Słabe strony

1. oceniany program studiów nie przewiduje realizacji zajęć w języku obcym, jak również nie ma oferty dla studentów zagranicznych, co w znaczny sposób utrudnia proces umiędzynarodowienia kształcenia;
2. mała aktywność studentów w programie wymiany międzynarodowej.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

1. Położenie nacisku na umiędzynarodowienie kształcenia poprzez np. umożliwienie studentom uczestniczenia w zajęciach prowadzonych w języku obcym.
2. Podjęcie działań zmierzających do zwiększenia międzynarodowej mobilności studentów ocenianego kierunku studiów.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1. Nauczanie w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym oparte jest o własne i dobrze wyposażone zaplecze dydaktyczne. Nie istnieje przydział sal wykładowych, seminaryjnych dla określonego wydziału, czy kierunku studiów. Wszystkie pomieszczenia wyposażone są zgodnie z przeznaczeniem; w salach seminaryjnych i wykładowych są rzutniki multimedialne, Internet, komputery lub przenośne laptopy.

Wydział Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej dysponuje nowoczesną bazą naukowo-dydaktyczną sprzyjającą realizacji procesu kształcenia i prowadzeniu badań naukowych. Studenci kierunku zdrowie publiczne odbywają zajęcia w budynkach własnych GUMed, Uniwersyteckim Centrum Klinicznym, Uniwersyteckim Centrum Medycyny Morskiej i Tropikalnej oraz w wybranych jednostkach pozauczelnianych w ramach praktyk zawodowych (np. Sanepid, NFZ).

Do dyspozycji studentów i kadry dydaktycznej na kierunku zdrowie publiczne do realizacji procesu dydaktycznego udostępniane są 3 sale wykładowe (60-100 miejsc), 18 sal seminaryjnych (15-50 miejsc), 3 pracownie informatyczne (13-48 stanowisk komputerowych), 2 sale ćwiczeniowe do praktycznej nauki języków (12-25 miejsc).

Studenci ocenianego kierunku studiów mogą również korzystać z aparatury badawczej i sprzętu pomiarowo-medycznego w bardzo dobrze wyposażonym Zakładzie Toksykologii Środowiska (laboratorium chemiczne – 15 miejsc, laboratorium środowiskowe - 15 miejsc, pracownia chromatografii cieczowej – 10 miejsc, pracownia chromatografii gazowej – 10 miejsc, pracownia ekotoksykologiczna – 10 miejsc oraz laboratorium komputerowe z nowoczesnym oprogramowaniem do prognozowania rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń gazowych i pyłu, oceny klimatu akustycznego /hałasu/, obrazowania przestrzennego danych oraz oceny cyklu życia materiałów), będącym w strukturze Wydziału Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej.

Baza dydaktyczna i naukowa wykorzystywana na ocenianym kierunku studiów dostosowana jest do potrzeb studentów (również osób niepełnosprawnych) wynikających z realizacji procesu kształcenia na tym kierunku, w tym umożliwia nie tylko studentom

studiów I stopnia przygotowanie do prowadzenia badań, ale również zapewnia studentom studiów II stopnia czynny udział w badaniach.

Baza dydaktyczna i naukowa Uczelni jest nadzorowana pod względem przepisów BHP,

Budynki GUMed dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez instalację wind oraz podjazdów dla wózków inwalidzkich. W przypadku modernizacji starszych obiektów bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych są sukcesywnie likwidowane.

7.2. System biblioteczno-informacyjny Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego tworzą Biblioteka Główna, Biblioteka Wydziału Farmaceutycznego oraz zbiory znajdujące się w klinikach i zakładach GUMed. Podstawą tego systemu jest Biblioteka Główna, której działania wspierają budowę warsztatu naukowego i dydaktycznego nowoczesnego badacza, nauczyciela akademickiego oraz studenta kierunku zdrowie publiczne

Biblioteka Główna GUMed zapewnia dostęp do pełnych tekstów ponad 100 000 czasopism i książek w formie elektronicznej, w tym blisko 300 książek w języku polskim udostępnianych na platformie IBUK Libra oraz 13 podręczników wydawnictwa Elsevier Urban & Partner na platformie e-library; wśród oferowanych e-zasobów znajduje się 126 czasopism oraz 25 książek z zakresu zdrowia publicznego. Większość e-zasobów dotyczących tej tematyki znajduje się w bazach Academic Search Complete oraz Medline Complete udostępnianych na platformie EBSCO. W skład księgozbioru wchodzi także cenione periodyki z listy filadelfiskiej, takie jak: Public Health, Journal of Public Health Management and Practice, Public Health Reports.

Wśród prenumerowanych czasopism polskich w wersji tradycyjnej znajdują się takie tytuły z zakresu zdrowia publicznego jak: Medycyna Pracy, Medycyna Środowiskowa, Pielęgniarstwo i Zdrowie Publiczne, Przegląd Epidemiologiczny, Zdrowie Publiczne, Rynek Zdrowia, Roczniki PZH, Farmakoekonomika, Menedżer Zdrowia, Służba Zdrowia, Puls Medycyny, Polityka Zdrowotna, czy też Rocznik Statystyczny Ochrony Zdrowia.

Studenci i nauczyciele mogą także korzystać z najnowszych rozwiązań technologicznych i narzędzi informatycznych ułatwiających korzystanie z zasobów elektronicznych biblioteki, takich jak:

- multiwyszukiwarka EDS – umożliwiająca jednoczesne przeszukiwanie zasobów cyfrowych biblioteki;
- serwis Full Text Finder służący do zarządzania subskrybowanymi przez Bibliotekę czasopismami on-line i książkami w wersji elektronicznej;
- narzędzie linkujące integrujące bazy bibliograficzne z bazami czasopism pełnotekstowych;
- programy do gromadzenia opisów bibliograficznych i tworzenia, na ich podstawie, przypisów oraz bibliografii załącznikowej, na przykład na potrzeby przygotowywanej publikacji naukowej.

Dodatkowo, oferowana przez Bibliotekę usługa zdalnego dostępu PROXY pozwala wszystkim uprawnionym, w tym studentom (już od I roku nauki) korzystać z zasobów

elektronicznych Biblioteki, także z komputerów domowych przez 24h/dobę przez 7 dni w tygodniu.

Zasoby biblioteczne, informacyjnych oraz edukacyjne, którymi dysponuje Biblioteka Główna GUMed, uwzględniają zapotrzebowanie studentów ocenianego kierunku, a szczególności zapewniają nie tylko dostępność piśmiennictwa zalecanego w sylabusach przedmiotów, ale również możliwość przygotowania do prowadzenia badań czy też zapewnienie udziału w badaniach.

Biblioteka Główna Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych, również w zakresie dostosowania zasobów bibliecznych i informacyjnych służących, nie tylko do realizacji procesu kształcenia, ale również do prowadzeniu badań naukowych przez osoby niepełnosprawne .

7.3. Baza dydaktyczna i naukowa Uczelni jest stale udoskonalana. GUMed sukcesywnie zwiększa zaplecze infrastrukturalne – w roku 2011 zostało otwarte Centrum Medycyny Inwazyjnej wyposażone w szereg sal seminaryjnych, duże audytorium wykładowe oraz sale komputerowe. Aktualnie trwa budowa kolejnego budynku – Centrum Medycyny Nieinwazyjnej z kolejnymi salami dydaktycznymi.

W fazie projektowej jest również powstanie Centrum Opieki Koordynowanej, które poprawi znacząco możliwości dydaktyczne w obszarze koordynacji opieki szpitalnej oraz długoterminowej.

Budynek Biblioteki Głównej GUMed w latach 2015-2016 został zmodernizowany i rozbudowany: w holu wejściowym została zlokalizowana wypożyczalnia, przez co korzystanie z jej usług jest dogodniejsze, w dotychczas istniejących czytelnich, po remoncie, do dyspozycji jest 109 miejsc, wydzielono także 6 pokoi do pracy indywidualnej i grupowej. Budynek został również dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Biblioteka Główna GUMed gromadzi literaturę na potrzeby prowadzonej na WNoZGUMed na kierunku zdrowie publiczne dydaktyki na podstawie sylabusów do poszczególnych przedmiotów, zapotrzebowania zgłaszanego przez prowadzących zajęcia, w tym poprzez formularz na stronie WWW BG „Zgłoś do zakupu”, co zapewnia studentom dostęp do wskazanej literatury. W oparciu o analizy wykorzystania księgozbioru i na podstawie zainteresowania studentów kierunku podejmowane są decyzje o zakupie kolejnych egzemplarzy najczęściej poszukiwanych tytułów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uczelnia dysponuje infrastrukturą zapewniającą prawidłową realizację efektów kształcenia, w tym zapewnia odpowiednie warunki do prowadzenia zajęć w salach dydaktycznych, laboratoriach i pracowniach na wizytowanym kierunku studiów, w tym także z zakresu realizacji badań naukowych, jak i kształcenia praktycznego. Infrastruktura jest stale doskonalona i rozbudowywana.

Zapewniona jest również możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych, obejmujących literaturę zalecaną na tym kierunku studiów oraz z elektronicznych zasobów wiedzy.

Należy stwierdzić, że Uczelnia zapewnia także dostosowanie zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych służących realizacji procesu kształcenia oraz prowadzeniu badań naukowych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Mocne strony

Bardzo dobrze wyposażone pracownie i laboratoria wykorzystywane do celów dydaktycznych na ocenianym kierunku studiów w Zakładzie Toksykologii Środowiska, będącym w strukturze Wydziału Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej.

Słabe strony

Brak

Dobre praktyki

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1. System wsparcia na poziomie instytucjonalnym opiera się na działalności prowadzących zajęcia oraz z Władzami Zakładu, które współpracują z organami Samorządu Studenckiego w sprawach związanych z procesem kształcenia i w sprawach socjalno-bytowych studentów. Rozwiązanie to jest skuteczne, prowadzący zajęcia wspierają studentów w ich indywidualnych sprawach, które załatwiane są szybko i efektywnie.

W ramach wsparcia w procesie dydaktycznym nauczyciele akademicki prowadzą konsultacje dla studentów oraz przygotowują dodatkowe materiały i wprowadzają metody bieżącej oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia podczas pracy na zajęciach. Jednostka stwarza możliwość wyboru promotora i tematu pracy dyplomowej. Studenci pozytywnie oceniają wsparcie jednostki w procesie przygotowania i obrony pracy dyplomowej, przede wszystkim ze względu na stały kontakt z promotorem oraz indywidualne podejście do studenta.

Studenci wybitnie uzdolnieni mają możliwość wnioskowania o indywidualizację procesu kształcenia zgodnie z przyjętym Regulaminem studiów. Mogą otrzymać nagrody

Rektora i Dziekana. Wyróżniające się prace dyplomowe są zgłaszane na konkursy organizowane przez instytucje państwowe, organizacje i towarzystwa naukowe. Stypendia Rektora przyznawane są najlepszym studentom. Zasady przyznawania stypendiów są znane studentom oraz powszechnie dostępne - zamieszczone na stronie internetowej. Zapewniają one sprawiedliwą i obiektywną ocenę osiągnięć studentów. Studenci mają możliwość działania w Kole Naukowym, w ramach którego aktywnie uczestniczą i organizują studenckie konferencje naukowe. Członkowie Koła Naukowego pozytywnie oceniają wsparcie udzielane im przez Władze Wydziału. Uczelnia oferuje studentom również możliwość uczestniczenia w konferencjach naukowych i spotkaniach z osobami wizytującymi z uczelni partnerskich.

Studenci niepełnosprawni mogą korzystać z Biura Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnością, którego zadaniem jest udzielanie wsparcia oraz pomoc w indywidualnych problemach studentów niepełnosprawnych. Studenci ci mogą otrzymać stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych oraz wnioskować o indywidualizację trybu kształcenia. Uczelnia zapewnia również pomoc psychologa.

Władze Uczelni i Wydziału wspierają działania studentów na rzecz nawiązywania współpracy z otoczeniem społecznym i kulturalnym. Na Uczelni działa Samorząd Studencki. Samorząd może ubiegać się o dofinansowanie projektów i korzystać z pomieszczeń w przypadku organizacji swoich wydarzeń. W ocenie przedstawicieli Samorządu wsparcie, które jest im udzielane jest satysfakcjonujące.

Ważną rolę we wsparciu studentów w kontaktach z otoczeniem społecznym i gospodarczym odgrywa Akademickie Biuro Karier oraz kontakty prowadzących zajęcia, którzy udostępniają studentom i absolwentom informacje nt. ofert pracy, praktyk i staży.

Studenci wyrazili pozytywne opinie na temat jakości obsługi administracyjnej, przede wszystkim wskazali na okazywaną im życzliwość oraz szybkość załatwiania spraw. Na stronie internetowej Uczelni będącej, według studentów, głównym źródłem informacji znajdują się aktualne informacje. Informacje programie kształcenia i toku studiów są powszechnie znane i dostępne.

8.2. Jednostka nie prowadzi badania oceny systemu wsparcia studentów, jednak w ramach badań ankietowych, przeprowadzanych przez Wydział, oceniane są niektóre aspekty systemu wsparcia, np. jakość obsługi administracyjnej, badanie opinii nt. domów studenckich, pomoc materialną dla studentów. Władze jednostki wykorzystują także nieformalne formy uzyskiwania informacji od studentów i absolwentów, poprzez kontakty prowadzących zajęcia. Na podstawie uzyskanych danych i informacji jednostka podejmuje działania w zakresie doskonalenia elementów wsparcia studentów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Studenci otrzymują adekwatne do ich potrzeb wsparcie dydaktyczne, naukowe i materialne z uwzględnieniem zasady równego i sprawiedliwego dostępu do oferowanych form opieki. Mocną stroną systemu wsparcia jest możliwość indywidualizacji procesu kształcenia – nauczyciele akademicki wspierają rozwój studentów zainteresowanych poszczególnymi dziedzinami wiedzy oraz wykorzystywane narzędzia wspierania wybitnych studentów.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

brak

6. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
1. Zrezygnowanie z prowadzenia w ramach kierunku „zdrowie publiczne” specjalności: „elektroradiologia”, „ratownictwo medyczne”, „techniki dentystyczne” oraz „higiena stomatologiczna”.	Wymienione specjalności nie są obecnie prowadzone na ocenianym kierunku.
2. Dostosowanie planów i programy studiów do wymagań standardu kształcenia określonego w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. Nr 164, poz. 1166 z późn. zm.)	Obecnie na kierunku „zdrowie publiczne” nie obowiązują standardy kształcenia.

Przewodniczący Zespołu oceniającego:

Prof. dr hab. n. med. Piotr Kurnatowski